

**MAŽEIKIŲ NAFTOS PERDIRBIMO GAMYKLOS MAGISTRALINIO
NAFTOTIEKIO IR PRODUKTOTIEKIO BEI SUSIJUSIOS
INFRASTRUKTŪROS SPECIALUSIS PLANAS
STRATEGINIO PASEKMIŲ APLINKAI VERTINIMO APIMTIES
NUSTATYMO DOKUMENTAS
13087 SPAV.AND-1**

Užsakovas	AB „ORLEN LIETUVA“		
Projekto Nr.	13087		
Objektas	MAŽEIKIŲ NAFTOS PERDIRBIMO GAMYKLOS MAGISTRALINIO NAFTOTIEKIO IR PRODUKTOTIEKIO BEI SUSIJUSIOS INFRASTRUKTŪROS SPECIALUSIS PLANAS		
Darbų rūšis	STRATEGINIS PASEKMIŲ APLINKAI VERTINIMAS		
Dokumento tipas	APIMTIES NUSTATYMO DOKUMENTAS	Byla (knyga)	AND-1
		Bylos laida	0
		Bylos išleidimo data	2014-04-04

Įmonė	Pareigos	Vardas, pavardė	Parašas
UAB „Sweco Lietuva“	Viceprezidentas	AIDAS VAIŠNORAS	
	Projekto vadovas	VYTAUTAS BELICKAS	
Kvalifikacija	Leidimas tirti žemės gelmes Nr. 115 Juridinio asmens visuomenės sveikatos priežiūros veiklos licencija Nr. VSL-86		

TEKSTE NAUDOJAMOS SANTRUMPOS

Santrumpa	Santrumpos išaiškinimas
AB	Akcinė bendrovė
AND	Apimties nustatymo dokumentas
Bendrovė	AB „ORLEN Lietuva“
KPD	Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos
KVJU	Klaipėdos valstybinis jūrų uostas
KVJUD	VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija
LAKD	Lietuvos automobilių direkcija prie Susisiekimo ministerijos
LR	Lietuvos Respublika
NPG	Naftos perdirbimo gamykla
PAV	Poveikio aplinkai vertinimas
Plėtos planas	AB „Mažeikių nafta“ produkcijos realizavimo ir transportavimo plėtos planas
RAAD	Regiono aplinkos apsaugos departamentas prie Aplinkos ministerijos
SAZ	Sanitarinės apsaugos zona
SPAV	Strateginis pasekmių aplinkai vertinimas
Specialiosios žemės naudojimo sąlygos	Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, patvirtintos LR Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 (LR Vyriausybės 1995 m. gruodžio 29 d. nutarimo Nr. 1640 redakcija)
SPL	Mažeikių naftos perdirbimo gamyklos magistralinio naftotiekio ir produktotiekio bei susijusios infrastruktūros specialusis planas
ŠNP	Šviesūs naftos produktai
VSC	Visuomenės sveikatos centras

TURINYS

1	IVADAS	5
1.1	SPL sprendinių strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tikslas, paskirtis	6
1.2	SPL strateginio pasekmių aplinkai vertinimo proceso dalyviai	7
1.3	Tarpvalstybinės konsultacijos	8
1.4	Visuomenės dalyvavimo SPL strateginio pasekmių aplinkai vertinimo procedūrose tvarka	8
1.5	SPL SPAV apimties nustatymo dokumento apimtis	8
2	SPECIALIOJO PLANO KONCEPCIJOS APRAŠYMAS	10
2.1	Bendrieji duomenys	10
2.1.1	Duomenys apie specialiojo plano organizatorių	10
2.1.2	Duomenys apie specialiojo plano ir plano SPAV dokumentų rengėją	10
2.1.3	Duomenys apie specialųjį planą	11
2.2	Specialiojo plano koncepcinių sprendinių aprašymas	22
2.2.1	Specialiojo planavimo etapai	22
2.2.2	Koncepcinės technologinės alternatyvos	24
2.2.3	SPL koncepcinių sprendinių teritorinės alternatyvos	27
2.2.3.1	Teritorinės alternatyvos pagal esamus teritorijų planavimo dokumentus	27
2.2.3.2	SPL koncepcinių sprendinių teritorinių alternatyvų parinkimo pagal pasekmių aplinkai kriterijų vertinimą modelis	29
2.3	SPL sprendinių įgyvendinimo vietų, kurios sąlyginai gali būti paveiktos plano sprendinių, charakteristika	34
2.3.1	Geografinė padėtis	34
2.3.2	Vietovės administracinė priklausomybė ir naudojimas	34
2.3.3	Hidrografinės vietovės sąlygos	37
2.3.4	Dirvožemis	38
2.3.5	Žemės gelmės	38
2.3.6	Kraštovaizdis	40
2.3.7	Saugomų teritorijų tinklas	42
2.3.8	Augmenija, gyvūnija ir kita biologinė įvairovė	43
2.3.9	Kultūros paveldo vertybės	44
2.3.10	Esama socialinė ir ekonominė aplinka planuojamų SPL sprendinių teritorijoje	44
2.3.11	Esamos visuomenės sveikatos būklės apžvalga specialiojo plano sprendinių teritorijoje	46
3	INFORMACIJA APIE TAI, KOKIE APLINKOS KOMPONENTAI IR KOKIOS PASEKMĖS BUS NAGRINĖJAMOS ATLIEKANT VERTINIMĄ	49
3.1	SPL SPAV vertinimo nuostatos ir pasekmių aplinkai prognozavimo ir vertinimo metodai bei priemonės	49
4	LITERATŪRA	61

PRIEDAI	62
TEKSTINIAI PRIEDAI	63
1 TEKSTINIS PRIEDAS. VIEŠINIMO APIE SPL PRADŽIĄ IR SPAV DOKUMENTAI.....	64
GRAFINIAI PRIEDAI	98
1 GRAFINIS PRIEDAS. SPECIALIOJO PLANO KONCEPCINIAI BRĖŽINIAI	99

1 ĮVADAS

Pastaruoju metu Rytų Europoje aktyviai keičiami energetinių išteklių transportavimo maršrutai koncentruojant naftos transportavimo ir perdirbimo funkcijas vietiniuose uostuose ir teritorijose. Anksčiau per Baltijos valstybių uostus transportuota nafta šiuo metu nukreipiama per kitų šalių uostus, atsisakoma ekonomiškai ir politiškai nenaudingų transportavimo maršrutų, didinami naftos perdirbimo pajėgumai. Kitaip tariant, Rytų Europos valstybių geoenergetinė politika gali sukelti neigiamas pasekmes ne tik Lietuvos atliekamai energetinės sąsajos funkcijai Vakarų Europos aprūpinimo energetiniais ištekliais kontekste, bet ir sukelti žalą ir pačiai Lietuvai, kaip energetinių išteklių vartotojai.

Šiuo metu Europoje prognozuojama didėjanti naftos paklausa, tuo pat metu tik nežymiai didėjant naftos perdirbimo pajėgumams, rodo, kad jau artimiausiu metu Europoje atsiras naftos produktų deficitas. Todėl Lietuvoje perdirbamas didesnis naftos produktų kiekis yra eksportuojamas į kitas Vakarų Europos valstybes ir taip bent iš dalies, nors ir labai nežymiai, sumažinant naftos produktų deficitą Vakarų Europoje.

AB „Orlen Lietuva“ naftos perdirbimo gamykla – vienintelė naftos perdirbimo įmonė Baltijos šalių regione vaidina itin svarbų vaidmenį vietiniame energetiniame sektoriuje. Įmonė tiekia naftos produktus tiek į Lietuvos, tiek į gretimų ES šalių (Latviją, Estiją, Lenkiją ir kt.) rinkas.

Naftos perdirbimo proceso ir produkcijos tiekimo rinkai stabilumo užtikrinimas yra AB „Orlen Lietuva“ prioritetinis uždavinys, be to, visiškai atitinka Lietuvos Respublikos Vyriausybės vykdomą energetikos sektoriaus modernizavimo ir plėtros politiką. Nacionalinėje energetikos strategijoje akcentuojama ne tik apsirūpinimo nafta būtinybė vidaus vartojimui, bet pabrėžiamas ir tikslas didinti naftos perdirbimą ir eksportuoti naftos produktus. Atsižvelgiant į tai, naujų produktotiekio ir naftotiekio tiesimas laikytinas AB „Orlen Lietuva“ naftos perdirbimo gamyklos aprūpinimo nafta bei jos eksportui skirtos produkcijos transportavimo variantu, kuris labiausiai atitinka Lietuvos energetikos sektoriaus viziją ir bendruosius Nacionalinės energetikos strategijos tikslus: 1) naujas naftotiekis išplėstų technines galimybes patikimai apsirūpinti nafta, o produktotiekis - eksportuoti naftos produktus – taip būtų užtikrintos AB „Orlen Lietuva“ naftos perdirbimo gamyklos galimybės dirbti optimaliu režimu (11 mln. tonų naftos/metus); 2) produktotiekis taip pat padidintų naftos produktų, skirtų eksportui (benzino, dyzelino), transportavimo saugumą bei sumažintų transportavimo kaštus ir taip padidintų AB „Orlen Lietuva“ produkcijos konkurencingumą.

Šiuo metu vykdoma gamyklos modernizacija ir plėtra yra glaudžiai susijusi su gebėjimu saugiai ir ekonomiškai transportuoti papildomus produkcijos kiekius, todėl produktotiekio statybos klausimas įmonei yra ypatingai svarbus. AB „Orlen Lietuva“ parengė **AB „Mažeikių nafta“ produkcijos realizavimo ir transportavimo plėtros planą** (toliau – Plėtros planas), kuris yra pagrindas pradėti rengti valstybinės svarbos energetikos objektų – naftos produktų bei naftos transportavimo vamzdynų - investicijų projektus, teritorijų planavimo, planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo dokumentus, projektavimo užduotis, o vėliau ir techninių projektų dokumentaciją.

Atsižvelgiant į Plane pateiktą variantų palyginimą bei atlikus preliminarų teritorinį, techninį bei aplinkosauginį vertinimą tolesniame šio projekto įgyvendinimo etape siūloma išsamiau nagrinėti tokius naftos tiekimo bei naftos produktų transportavimo vamzdynu plėtros variantus:

1. Variantas A. Produktotiekio statyba nuo Mažeikių NPG iki Būtingės terminalo ir Būtingės terminalo plėtra, užtikrinant produktų priėmimą, apskaitą, saugojimą bei krovą jūroje.

2. Variantai D/G. Produktotiekio statyba nuo Mažeikių NPG iki Laukžemės bei tolesnė naftotiekio ir produktotiekio statyba iki AB „Klaipėdos nafta“ greta geležinkelio Skuodas-Kretinga-Klaipėda trasos (geležinkelio apsaugos juostoje arba greta jos), vykdant ŠNP ir naftos krovą AB „Klaipėdos nafta“ terminale.

Tinkamiausi žalios naftos bei šviesiųjų naftos produktų transportavimo ir krovos variantai bus parinkti ir konkretizuoti parengus specialųjį planą ir atlikus poveikio aplinkai vertinimo procedūras. Jas užbaigus bus teisiškai patvirtintos naftos ir naftos produktų transportavimo vamzdynų trasos bei šių įrenginių statybos ir eksploatavimo galimumas pasirinktoje vietoje.

1.1 SPL sprendinių strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tikslas, paskirtis

Vadovaujantis LR Vyriausybės nutarimu patvirtinto Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo [1] II skyriaus 7.1 punktu, SPAV privaloma atlikti, kai planai ir programos skirti pramonės, energetikos, transporto, telekomunikacijų, turizmo, žemės ūkio, miškų ūkio, žuvininkystės, vandens ūkio plėtrai, atliekų tvarkymui, žemės naudojimui (paskirčiai) nustatyti ar teritorijoms planuoti ir lemia ūkinės veiklos projektų, įrašytų į Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo [3] 1 ar 2 priedėlius, plėtros pagrindus.

Tolimesniuose etapuose įgyvendinant planuojamus SPL sprendinius būtų reikalingos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procedūros, kadangi planuojama ūkinė veikla patektų į LR planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo [3] 1 priedo 8.7 punktą ir apibūdinama kaip „Dujų, naftos ar cheminių medžiagų tiekimo vamzdynų tiesimas (kai vamzdžio skersmuo – 800 ir daugiau milimetrų, o ilgis – 40 ir daugiau kilometrų)“ bei 2 priedo 6.3 punktą ir apibūdinama kaip „Naftos, naftos produktų bei cheminių medžiagų saugojimo statinių (sandėlių ar aikštelių) statyba (kai talpa – mažiau kaip 200 000, bet daugiau kaip 5 000 tonų)“.

Pagrindiniai SPL SPAV tikslai:

- nustatyti, apibūdinti ir įvertinti galimas reikšmingas rengiamo SPL sprendinių įgyvendinimo pasekmes aplinkai;
- užtikrinti, kad bus konsultuojamasi su tam tikromis valstybės ir savivaldybių institucijomis, visuomene, atsižvelgiama į šių konsultacijų ir kitų viešumą užtikrinančių procedūrų rezultatus;
- užtikrinti, kad SPL rengimo organizatoriai turės išsamią ir patikimą informaciją apie galimas reikšmingas plano įgyvendinimo pasekmes aplinkai ir atsižvelgs į ją.

SPL SPAV bus atliekamas nustatyta seka ir vadovaujantis šiomis procedūromis:

- SPL SPAV apimties nustatymo dokumento parengimas, konsultavimasis su SPAV subjektais ir visuomene, jų išvadų, pasiūlymų ir pastabų dėl SPAV AND kokybės gavimas ir įvertinimas;
- SPL sprendinių SPAV ir SPAV ataskaitos parengimas;
- SPAV ataskaitos viešinimas ir pristatymas visuomenei, jos išvadų, pasiūlymų ir pastabų dėl SPL koncepcinių sprendinių ir SPAV ataskaitos kokybės gavimas ir įvertinimas;
- konsultavimasis su SPAV subjektais, jų išvadų, pasiūlymų ir pastabų dėl SPL koncepcinių sprendinių ir SPAV ataskaitos kokybės gavimas ir įvertinimas;

1.2 SPL strateginio pasekmių aplinkai vertinimo proceso dalyviai

SPL SPAV proceso dalyviai yra:

- SPL rengimo organizatorius – AB „ORLEN Lietuva“;
- SPL ir jo SPAV dokumentų rengėjas – UAB „Sweco Lietuva“;
- SPAV subjektai (valstybės ir savivaldybių institucijos, nagrinėjančios strateginio pasekmių aplinkai vertinimo dokumentus ir pagal kompetenciją teikiančios išvadas);
- Visuomenė.

Rengiamas SPL yra regiono lygmens, kurio vertinimą atliks šie SPAV subjektai:

- Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie LR Aplinkos ministerijos;
- LR AM Klaipėdos regiono aplinkos apsaugos departamentas;
- LR AM Šiaulių regiono aplinkos apsaugos departamentas;
- Klaipėdos visuomenės sveikatos centras;
- Telšių visuomenės sveikatos centras;
- Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Klaipėdos teritorinis padalinys;
- Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Telšių teritorinis padalinys;
- Klaipėdos miesto savivaldybė;
- Klaipėdos rajono savivaldybė;
- Kretingos rajono savivaldybė;
- Palangos miesto savivaldybė;
- Skuodo rajono savivaldybė;
- Mažeikių rajono savivaldybė;
- visuomenė.

SPAV procese taip pat gali dalyvauti ir kitos valstybės ir savivaldybių institucijos, atsakingos už aplinkos apsaugą, raštu pareiškusios plano rengimo organizatoriui ir atitinkamo lygmens už aplinkos apsaugą atsakingam vertinimo subjektui norą dalyvauti vertinimo procese.

1.3 Tarpvalstybinės konsultacijos

Viena iš vertinamų SPL sprendinių technologinių ir teritorinių alternatyvų apima naujo produktotiekio tiesimo netoli Latvijos Respublikos pasienio iki Būtingės naftos terminalo ir nuo terminalo jūros dugne, įrengiant naują naftos produktų krovos plūdūrą jūroje, planavimą. Šių sprendinių įgyvendinimas galimai gali turėti pasekmių Latvijos Respublikos aplinkai, todėl gali būti reikalingos tarpvalstybinės SPL sprendinių strateginio pasekmių aplinkai vertinimo procedūros su Latvijos Respublika. Tarpvalstybinių konsultacijų metu būtų atliekamos reikiamos informacijos pateikimo, viešinimo ir derinimo procedūros su Latvijos Respublikos visuomene ir suinteresuotomis institucijomis, vadovaujantis 2004 m. rugpjūčio 18 d. LR Vyriausybės nutarimo Nr. 967 “Dėl planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo” (su vėlesniais pakeitimais) nuostatomis.

1.4 Visuomenės dalyvavimo SPL strateginio pasekmių aplinkai vertinimo procedūrose tvarka

Šio SPL sprendinių SPAV procese visuomenė dalyvauja vadovaujantis minėtų teisės aktų bei 2004 m. rugpjūčio 27 d. LR aplinkos ministro įsakymu Nr. D1-455 patvirtinto „Visuomenės dalyvavimo planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo procedūrose bei vertinimo subjektų ir Europos Sąjungos valstybių narių informavimo tvarkos aprašo“ [2] reikalavimais.

Visuomenės dalyvavimo procedūros yra:

- visuomenės informavimas apie SPL SPAV;
- viešas supažindinimas su SPL SPAV ataskaita bei SPL projektu;
- informavimas apie priimtą sprendimą dėl SPL patvirtinimo.

SPL organizatorius pradėjęs SPL SPAV procedūras apie rengiamus SPAV dokumentus nustatyta tvarka informavo visuomenę, paskelbdamas reikiamą informaciją spaudoje, internetinėje erdvėje ir skelbimų lentose:

1.5 SPL SPAV apimties nustatymo dokumento apimtis

Vadovaudamasi anksčiau paminėtomis SPAV procedūromis 2014 m. kovo mėn. UAB „Sweco Lietuva“ parengė „**Mažeikių naftos perdirbimo gamyklos magistralinio naftotiekio ir produktotiekio bei susijusios infrastruktūros specialiojo plano SPAV apimties nustatymo dokumentą**“. SPAV AND parengtas vadovaujantis Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo [1] reikalavimais.

SPAV apimties nustatymo dokumentas – dokumentas, kuris nustato strateginio pasekmių aplinkai vertinimo ataskaitos turinį, joje nagrinėtinus klausimus, pateiktinos informacijos apimtį ir išsamumą.

Parengtame SPL SPAV AND pateikta:

- trumpas specialiojo plano koncepcinių sprendinių ir jų alternatyvų bei scenarijų ir variantų aprašymas, pagrindiniai tikslai ir sąsają su kitais planais ir programomis;
- teritorijų, kurios gali būti reikšmingai paveiktos, trumpas aprašymas;

- informaciją apie tai, kokie aplinkos komponentai ir kokios pasekmės bus nagrinėjamos, atliekant vertinimą;
- informaciją apie pasekmių aplinkai prognozavimo ir vertinimo metodus, kuriuos numatoma naudoti vertinimui atlikti.

2 SPECIALIOJO PLANO KONCEPCIJOS APRAŠYMAS

2.1 Bendrieji duomenys

2.1.1 Duomenys apie specialiojo plano organizatorių

Įmonės pavadinimas	AB „ORLEN Lietuva“
Adresas, telefonas, faksas	Mažeikių g. 75, Juodeikių k., 89467 Mažeikių r. tel. (8 443) 921 21 faks. 8 (443) 925 25 el. p. post@orlenlietuva.lt interneto tinklalapis: www.orlenlietuva.lt
Kontaktinio asmens vardas, pavardė, pareigos	Voitech Makovskij Specialiųjų projektų vadovas Specialiųjų projektų skyrius tel. (8 443) 923 20 Mob. tel. 861108507 el.p. Voitech.Makovskij@orlenlietuva.lt

2.1.2 Duomenys apie specialiojo plano ir plano SPAV dokumentų rengėją

Įmonės pavadinimas	UAB „Sweco Lietuva“
Adresas, telefonas, faksas	V.Gerulaičio g. 1, 08200 Vilnius tel. (8 5) 2196574 faks. (8 5) 2617507 el. p. info@sweco.lt interneto tinklalapis: www.sweco.lt
Kontaktinio asmens vardas, pavardė, pareigos	Remigijus Šimkus Specialiojo plano projekto vadovas tel. (8 5) 279 6089 el. p. remigijus.simkus@sweco.lt Vytautas Belickas SPL SPAV projekto vadovas tel. (8 5) 279 6088 el. p. vytautas.belickas@sweco.lt

2.1.3 Duomenys apie specialųjį planą

SPL rengiamas vadovaujantis 2008 m. kovo 18 d. LR ūkio ministro įsakymu Nr.4-113 patvirtintu AB „Mažeikių nafta“ produkcijos realizavimo ir transportavimo plėtros planu, LR energetikos ministro 2013 m. lapkričio 25 d. įsakymu Nr. 1-222 „Dėl Mažeikių naftos perdirbimo gamyklos magistralinio naftotiekio ir produktotiekio bei susijusios infrastruktūros specialiojo plano rengimo“, planavimo sąlygomis regiono lygmens specialiojo planavimo dokumentui rengti ir 2014 m. vasario 21 d. AB „ORLEN Lietuva“ generalinio direktoriaus įsakymu Nr. TV1(1.2-1)-67 patvirtinta planavimo darbų programa.

Vadovaujantis Teritorijų planavimo įstatymo pakeitimo įstatymo (Žin., 2013, Nr. 76-3824) 3 straipsnio 1 dalimi, iki šio įstatymo įsigaliojimo pradėti rengti teritorijų planavimo dokumentai, dėl kurių rengimo kreiptasi planavimo sąlygų, gali būti baigiami rengti, derinami, tikrinami ir tvirtinami pagal iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusį teritorijų planavimo teisinį reguliavimą. Įvertinus, kad planavimo organizatorius – AB „ORLEN Lietuva“ dėl planavimo sąlygų į sąlygas išduodančius subjektus kreipėsi 2013 m. lapkričio 27 d. (AB „ORLEN Lietuva“ raštas Nr. D2(1.74-1)-15433), Specialusis planas rengiamas, derinamas, tikrinamas ir tvirtinamas vadovaujantis iki 2014 m. sausio 1 d. galiojusia Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo redakcija bei ją palydinčiais kitais tiesės aktais, reglamentuojančiais teritorijų planavimą.

SPL pavadinimas - Mažeikių naftos perdirbimo gamyklos magistralinio naftotiekio ir produktotiekio bei susijusios infrastruktūros specialusis planas.

Planavimo pagrindas - Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2013 m. lapkričio 25 d. įsakymas Nr. 1-222 „Dėl Mažeikių naftos perdirbimo gamyklos magistralinio naftotiekio ir produktotiekio bei susijusios infrastruktūros specialiojo plano rengimo“.

Planavimo dokumento lygmuo (pagal tvirtinančią instituciją) - Vyriausybės įgaliotos institucijos.

Planavimo dokumento lygmuo (pagal teritorijos dydį ir sprendinių konkretizavimo lygį) - regiono lygmens.

Planavimo dokumento rengimo tikslai:

- Įgyvendinti Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos (NENS) nuostatas ir sukurti trūkstamą techninę infrastruktūrą, kuri užtikrintų diversifikuotą naftos ir naftos produktų tiekimą, bei tokiu būdu didintų naftos ir naftos produktų sektoriaus patikimumą ir konkurencingumą bei sudarytų prielaidas mažinti kainas vartotojams (NENS 89, 90 p.);
- Užtikrinti naftos ir naftos produktų transportavimą mažiausiais kaštais bei mažiausiai taršiu ir aplinkai saugiu būdu – vamzdynais (NENS 95, 105 p.), ir tokiu būdu padidinti energijos vartojimo efektyvumą transporto sektoriuje bei skatinti investicijas į aplinką tausojančią produkcijos transportavimo infrastruktūrą (NENS 100.2 p.);
- Parinkti tinkamiausią magistralinio naftotiekio ir produktotiekio bei susijusios infrastruktūros statybos variantą.

Planavimo dokumento rengimo uždaviniai:

- Plėtoti žalios naftos ir naftos produktų transportavimo magistraliniais naftotiekiais ir produktotiekiais infrastruktūrą ir rezervuoti teritorijas jų plėtrai;
- Rezervuoti teritorijas magistralinių naftotiekių ir produktotiekio koridoriams, nustatyti teritorijos naudojimo, tvarkymo ir apsaugos režimą.

Planuojama teritorija (1 grafinis priedas):

- Vakarinė Mažeikių rajono savivaldybės teritorijos dalis iki Varduvos upės;
- Skuodo rajono savivaldybės teritorija;
- Kretingos rajono savivaldybės teritorija;
- šiaurinė Palangos miesto savivaldybės teritorijos dalis iki Šventosios upės;
- šiaurinė Klaipėdos rajono savivaldybės teritorijos dalis iki automagistralės A1;
- šiaurinė Klaipėdos miesto savivaldybės teritorijos dalis iki Danės upės;
- Lietuvos Respublikos teritorijos jūrinė dalis.

Plano sąsaja su kitais planais ir programomis - Galiojančių ir rengiamų teritorijų planavimo dokumentų, kuriais vadovaujamasi rengiant SPL ir atliekant jo sprendinių SPAV, sąrašas pateiktas 2.1.1 lentelėje. Taip pat toliau pateikiama platesnė informacija apie šio SPL rengimui aktualius duomenis Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijoje, Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano, Klaipėdos apskrities teritorijos bendrojo plano ir savivaldybių teritorijų bendrųjų planų dokumentuose.

2.1.1 lentelė. Galiojančių ir rengiamų teritorijų planavimo dokumentų sąrašas

Eil. Nr.	Dokumento pavadinimas
	Ūkio šakų plėtros programos ir strateginiai dokumentai
1.	Nacionalinė energetinės nepriklausomybės strategija, patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. birželio 26 d. nutarimu Nr. XI-2133 (Žin., 2012, Nr. 80-4149)
2.	AB „Mažeikių nafta“ produkcijos realizavimo ir transportavimo plėtros planas, patvirtintas 2008 m. kovo 18 d. Lietuvos Respublikos ūkio ministro įsakymu Nr. 4-113
3.	2014-2020 metų nacionalinė pažangos programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. lapkričio 28 d. nutarimu Nr. 1482 (Žin., 2012, Nr. 144-7430)
4.	Valstybės ilgalaikės raidos strategija, patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. lapkričio 12 d. nutarimu Nr. IX-1187 (Žin., 2002, Nr. 113-5029)
5.	Nacionalinė darnaus vystymosi strategija, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. rugsėjo 11 d. nutarimu Nr. 1160 (Žin., 2003, Nr. 89-4029)
6.	Palangos miesto strateginis plėtros planas iki 2020 metų, patvirtintas Palangos miesto savivaldybės tarybos 2011 m. vasario 18 d. sprendimu Nr. T2-19
7.	Klaipėdos miesto savivaldybės 2013-2020 m. strateginis plėtros planas, patvirtintas Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos 2013 m. balandžio 25 d. sprendimu Nr. T2-79
8.	Klaipėdos rajono plėtros strateginis planas iki 2020 m., patvirtintas Klaipėdos rajono savivaldybės

Eil. Nr.	Dokumento pavadinimas
	tarybos 2011 m. liepos 28 d. sprendimu Nr. T11-372
	Bendrieji planai
9.	Lietuvos Respublikos teritorijos bendrasis planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. spalio 29 d. nutarimu Nr. IX-1154 (Žin., 2002, Nr. 110-4852)
10.	Telšių apskrities teritorijos bendrasis (generalinis) planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. rugsėjo 8 d. nutarimu Nr. 1299 (Žin., 2010, Nr. 110-5630)
11.	Mažeikių rajono savivaldybės teritorijos bendrasis planas, patvirtintas Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2009 m. kovo 27 d. sprendimu Nr. T1-95
12.	Skuodo rajono savivaldybės teritorijos bendrasis planas, patvirtintas Skuodo rajono savivaldybės tarybos 2009 m. lapkričio 26 d. sprendimu Nr. T9-217
13.	Skuodo miesto bendrasis planas, patvirtintas Skuodo rajono savivaldybės tarybos 2008 m. liepos 31 d. sprendimu Nr. T9-124
14.	Palangos miesto savivaldybės teritorijos bendrasis planas, patvirtintas Palangos miesto savivaldybės tarybos 2008 m. gruodžio 30 d. sprendimas Nr. T2-317
15.	Kretingos rajono teritorijos ir jos dalies - Kretingos miesto bendrasis planas, patvirtintas Kretingos rajono savivaldybės tarybos 2008 m. gruodžio 18 d. sprendimu Nr. T2-322
16.	Klaipėdos rajono savivaldybės teritorijos bendrasis planas, patvirtintas Klaipėdos rajono savivaldybės tarybos 2011 m. vasario 24 d. sprendimu Nr. T11-111
17.	Gargždų miesto bendrasis planas, patvirtintas Klaipėdos rajono savivaldybės tarybos 2011 m. vasario 24 d. sprendimu Nr. T11-111
18.	Klaipėdos miesto savivaldybės teritorijos bendrasis planas, patvirtintas Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos 2007 m. balandžio 5 d. sprendimu Nr. T2-110
	Specialieji planai
19.	Miškų priskyrimo miškų grupėms sąrašai ir schemas, patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 21 d. nutarimu Nr. 1651 „Dėl Alytaus, Klaipėdos, Marijampolės, Šiaulių, Tauragės, Telšių, Utenos ir Vilniaus apskričių miškų priskyrimo miškų grupėms“ (Žin., 2002, Nr. 107-4800; 2005, Nr. 1-6), apimančios savivaldybes, kuriose numatytas Mažeikių naftos perdirbimo gamyklos magistralinis naftotiekis ir produktotiekis bei susijusi infrastruktūra
20.	Valstybinės reikšmės miškų plotų schemas, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. spalio 23 d. nutarimu Nr. 1154 (Žin., 1997, Nr. 97-2451), apimančios savivaldybes, kuriose numatytas Mažeikių naftos perdirbimo gamyklos magistralinis naftotiekis ir produktotiekis bei susijusi infrastruktūra:
21.	<i>43 priedas. Mažeikių rajono savivaldybės valstybinės reikšmės miškų plotų schema (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. birželio 5 d. nutarimo Nr. 512 redakcija) (Žin., 2013, Nr. 63-3128)</i>
22.	<i>16 priedas. Skuodo rajono savivaldybės valstybinės reikšmės miškų plotų schema (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. birželio 5 d. nutarimo Nr. 512 redakcija) (Žin., 2013, Nr. 63-3128)</i>
23.	<i>15 priedas. Kretingos rajono savivaldybės valstybinės reikšmės miškų plotų schema (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. kovo 13 d. nutarimo Nr. 217 redakcija) (Žin., 2013, Nr. 29-1397)</i>
24.	<i>19 priedas. Palangos miesto savivaldybės valstybinės reikšmės miškų plotų schema (Lietuvos</i>

Eil. Nr.	Dokumento pavadinimas
	<i>Respublikos Vyriausybės 2013 m. birželio 5 d. nutarimo Nr. 512 redakcija (Žin., 2013, Nr. 63-3128)</i>
25.	<i>14 priedas. Klaipėdos rajono savivaldybės valstybinės reikšmės miškų plotų schema (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. birželio 5 d. nutarimo Nr. 512 redakcija) (Žin., 2013, Nr. 63-3128)</i>
26.	<i>18 priedas. Klaipėdos miesto savivaldybės valstybinės reikšmės miškų plotų schema (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. rugsėjo 19 d. nutarimo Nr. 1121 redakcija) (Žin., 2012, Nr. 110-5577)</i>
27.	Klaipėdos apskrities miškų tvarkymo schema, patvirtinta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. vasario 19 d. įsakymu Nr. D1-150 (Žin., 2011, Nr. 25-1208)
28.	Telšių apskrities (Mažeikių, Plungės, Telšių rajonų ir Rietavo savivaldybių) miškų tvarkymo schema, patvirtinta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. liepos 16 d. įsakymu Nr. D1-413 (Žin., 2009, Nr. 94-4024)
29.	Mažeikių rajono savivaldybės teritorijos miškų išdėstymo žemėtvarkos schema, patvirtinta Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2006 m. gruodžio 28 d. sprendimu Nr. T1-363
30.	Pajūrio juostos žemyninės dalies tvarkymo planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. liepos 28 d. įsakymu Nr. D1-601 (Žin., 2011, Nr. 98-4628)
31.	Pajūrio regioninio parko tvarkymo planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. birželio 2 d. įsakymu Nr. D1-282 (Žin., 2005, Nr. 72-2620)
32.	Mažeikių rajono savivaldybės nekilnojamojo kultūros paveldo tinklų schema, patvirtinta Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2009 m. balandžio 3 d. įsakymu Nr. JV-171 (Žin., 2009, Nr. 44-1720)
33.	Skuodo rajono savivaldybės nekilnojamojo kultūros paveldo tinklų schema, patvirtinta Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2009 m. birželio 1 d. įsakymu Nr. JV-290 (Žin., 2009, Nr. 73-3001)
34.	Kretingos rajono savivaldybės nekilnojamojo kultūros paveldo tinklų schema, patvirtinta Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2009 m. birželio 1 d. įsakymu Nr. JV-290 (Žin., 2009, Nr. 73-3001)
35.	Klaipėdos rajono savivaldybės nekilnojamojo kultūros paveldo tinklų schema, patvirtinta Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2009 m. birželio 1 d. įsakymu Nr. JV-290 (Žin., 2009, Nr. 73-3001)
36.	Klaipėdos miesto istorinės dalies (unikalus kodas Kultūros vertybių registre 22012) nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialusis planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2012 m. kovo 27 d. įsakymu Nr. JV-205 (Žin., 2012, Nr. 41-1999)
37.	Klaipėdos senamiesčio (unikalus kodas Kultūros vertybių registre 16075) nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialusis planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2012 m. kovo 27 d. įsakymu Nr. JV-204 (Žin., 2012, Nr. 41-1998)
38.	Klaipėdos piliavietės ir bastionų komplekso (unikalus kodas Kultūros vertybių registre 848) teritorijos ir apsaugos zonų ribų planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. lapkričio 12 d. nutarimu Nr. 1166 (Žin., 2008, Nr. 134-5197)
39.	Klaipėdos piliavietės ir bastionų komplekso (unikalus kodas Kultūros vertybių registre 848) Žvejų g. 12, Klaipėdoje, nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialusis planas – Klaipėdos pilies ir bastionų komplekso paveldotvarkos projektas, patvirtintas Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2008 m. lapkričio 28 d. įsakymu Nr. JV-594 (Žin., 2008, Nr. 143-5727)
40.	Žardės paveldo objektų ir juos supančios aplinkos specialusis planas, patvirtintas Klaipėdos

Eil. Nr.	Dokumento pavadinimas
	miesto savivaldybės tarybos 2003 m. spalio 23 d. sprendimu Nr. 1-337
41.	Mažeikių rajono degalinių išdėstymo specialusis planas Mažeikių rajono savivaldybės teritorijoje 1220,2 km ² , patvirtintas Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2008 m. gegužės 30 d. sprendimu Nr. T1-133
42.	Mažeikių rajono savivaldybės teritorijos vietinės reikšmės kelių tinklo išdėstymo žemėtvarkos schema, patvirtinta Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2009 m. kovo 27 d. sprendimu Nr. T1-96
43.	Mažeikių rajono vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros specialusis planas, patvirtintas Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2009 m. sausio 30 d. sprendimu Nr. T1-14
44.	Kretingos rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialusis planas, patvirtintas Kretingos rajono savivaldybės tarybos 2010 m. spalio 28 d. sprendimu Nr. T2-379
45.	Klaipėdos rajono vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialusis planas, patvirtintas Klaipėdos rajono savivaldybės tarybos 2011 m. gruodžio 22 d. sprendimu Nr. T11-781
46.	Palangos I, II, III, Šventosios, Nemirsetos ir Palangos miesto nuotekų valymo įrenginių vandenviečių sanitarinių apsaugos zonų specialusis planas, patvirtintas Palangos miesto savivaldybės tarybos 2008-08-28 sprendimas Nr. T2-229
47.	Klaipėdos geležinkelio stoties Pauosčio kelyno specialusis planas, patvirtintas Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos 2011 m. rugsėjo 11 d. sprendimu Nr. T2-282
48.	Klaipėdos miesto dviračių transporto infrastruktūros išvystymo schema, patvirtinta Klaipėdos miesto tarybos 2000 m. kovo 30 d. sprendimu Nr. 55
49.	Klaipėdos miesto vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialusis planas, patvirtintas Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos 2005 m. kovo 31 d. sprendimu Nr. T2-74, vėlesnis pakeitimas patvirtintas 2009 m. gegužės 29 d. sprendimu Nr. T2-221
50.	Klaipėdos miesto ir gretimų teritorijų lietaus nuotekų tinklų specialusis planas, patvirtintas Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos 2009 m. sausio 29 d. sprendimu Nr. T2-9
51.	Energijos rūšies pasirinkimo ir naudojimo šildymui Klaipėdos mieste specialusis planas ir reglamentas, patvirtintas Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos 2001 m. lapkričio 8 d. sprendimu Nr. 254
52.	Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos 2012 m. lapkričio 29 d. sprendimas Nr. T2-274 „Dėl apie 34 ha teritorijos Giruliuose, Klaipėdoje, detaliojo plano koncepcijos patvirtinimo“.

Rengiant Specialiojo plano projektą, buvo atsižvelgta į planuojamoje teritorijoje rengiamų bei derinimo/tvirtinimo stadijoje esančių teritorijų planavimo dokumentų sprendinius (2.1.2 lentelė):

2.1.2 lentelė. Derinimo/tvirtinimo stadijoje esančių teritorijų planavimo dokumentų sąrašas

Eil. Nr.	Dokumento pavadinimas
	Bendrieji planai
1.	Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano papildymo jūrinių teritorijų dalimi plano projektas (2014 m. sausio 28 d. konkretizuoti sprendiniai viešai paskelbti Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos interneto svetainėje http://www.am.lt/VI/index.php#r/1558)
2.	Klaipėdos apskrities teritorijos bendrasis (generalinis) planas (2014 m. sausio 15 d. konkretizuoti sprendiniai viešai paskelbti Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos interneto svetainėje http://www.am.lt/VI/index.php#r/1557). Klaipėdos apskrities teritorijos bendrojo plano koncepcija (aprobuota 2008 m. liepos 29 d. Regiono plėtros taryboje)
3.	Buveinių apsaugai svarbios teritorijos Baltijos-Šventosios upė ribų planas
4.	Pajūrio juostos ribų specialiojo plano pakeitimas
5.	Pajūrio juostos žemyninės dalies paplūdimių rekreacijos planas
6.	Kretingos rajono specialiojo dviračių takų infrastruktūros plėtros specialusis planas
7.	Kretingalės miestelio bendrasis planas
	Specialieji planai
8.	Rekreacinių teritorijų nuo Švyturio g., Melnragės, Girulių iki Karklės dviračių takų, paviršinių nuotekų, upelių sutvarkymo ir kraštovaizdžio specialusis planas
9.	Klaipėdos miesto dviračių infrastruktūros plėtros specialusis planas
10.	Klaipėdos miesto mažosios architektūros, aplinkotvarkos įrangos išdėstymo bei aplinkos estetinio formavimo, miestiškojo kraštovaizdžio tvarkymo specialusis planas
11.	Palangos miesto transporto organizavimo ir gatvių raudonųjų linijų specialusis planas
12.	Klaipėdos rajono savivaldybės teritorijos kraštovaizdžio tvarkymo specialusis planas
13.	Kalotės-Purmalių gyvenvietės susisiekimo ir inžinerinės infrastruktūros vystymo specialusis planas
	Detalieji planai
14.	Teritorijos nuo Audros gatvės tęsinio iki jūros, prie buvusių karinių objektų (Antrojo pasaulinio karo vokiečių baterijos) Melnragės pajūryje, iki Klaipėdos valstybinio jūrų uosto teritorijos prie šiaurinio molo, Klaipėdoje, detalusis planas
15.	Teritorijos Giruliuose detalusis planas

Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategija

Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategija naftos sektoriuje numato, kad nafta perdirbimui į naftos perdirbimo gamyklą Mažeikiuose tiekama per Būtingės naftos terminalą. Nafta ir jos produktai gali būti gabunami geležinkeliu ir laivais per Klaipėdos uostą. Strateginė įmonė AB „Klaipėdos nafta“ užtikrina šaliai alternatyvią galimybę apsirūpinti nafta ir naftos produktais. Lietuvos poreikiams yra sukaupotos ir nuolat papildomos naftos produktų atsargos ne trumpesiam negu 90 dienų laikotarpiui (87 p.).

Esminis naftos sektoriaus trūkumas – iki šiol nėra užtikrinta pakankama konkurencija naftos produktų rinkoje, todėl gali būti pažeisti vartotojų interesai (88 p.).

Strateginės iniciatyvos iki 2020 metų:

Konkurencijos lygio naftos sektoriuje didinimas. Siekiant garantuoti Lietuvai galimybę apsirūpinti naftos produktais jūra, bus užtikrinta valstybinė strateginės įmonės AB „Klaipėdos nafta“ kontrolė. Siekiant užtikrinti palankias kainas vartotojams, bus užtikrintas apsirūpinimas naftos produktais konkurencingiausiu būdu (89 p.).

Energijos vartojimo efektyvumas bus pagerintas optimizuojant transporto infrastruktūrą ir skatinant investicijas į aplinką tausojančias transporto priemones (100.2 p.).

Laiku ir apgalvotas šių priemonių įgyvendinimas leis Lietuvai visiškai panaudoti savo potencialą mažinant išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį ir, įgyvendinant ES energijos ir klimato kaitos teisės aktų reikalavimus, iki 2020 metų gerokai apriboti išmetamų dujų kiekio didėjimą (105 p.).

Strateginės gairės 2020–2030 metams

2020–2030 m. laikotarpiu Lietuva sieks, kiek įmanoma, darnesnės energetikos sektoriaus plėtros, didindama AEI dalį elektros, šilumos ir transporto sektoriuose. Šiuo laikotarpiu transporto sektoriuje nuosekliai bus pereinama prie mažiau taršių, alternatyvių degalų rūšių ir elektros energiją naudojančių transporto priemonių, o tai dar labiau sumažins neigiamą transporto sektoriaus poveikį aplinkai (95 p.).

Lietuvos Respublikos teritorijos bendrasis planas

Bendrojo plano 5 dalies „Techninė infrastruktūra skyriaus energetikos infrastruktūra“ 22 punkte naftos kuro tiekimui užtikrinti numatoma skatinti gaminti ir vartoti ekologiškai švaresnes kuro rūšis - mažai sieros turintį mazutą, kitus naftos produktus. Tuo tikslu buvo numatyta modernizuoti naftos perdirbimo įmonę Mažeikiuose.

AB „Mažeikių nafta“ produkcijos realizavimo ir transportavimo plėtros planas

Plėtros plane šviesiųjų naftos produktų transportavimui nagrinėtos teritorinės alternatyvos:

- A. Mažeikių NPG – Būtingės terminalas, numatant šviesiųjų naftos produktų apskaitos, perpumpavimo, saugojimo ir perkrovimo įrenginių statybą ir įrengimą Būtingės naftos terminalo aikštelėje bei Baltijos jūros akvatorijoje (pagal Fluor Daniel parengtą bazinį projektą);
- B. Mažeikių NPG – Laukžemė – AB „Klaipėdos nafta“ (pagal AB „Pramprojektas“ 2001 m. galimybių studijoje parinktą trasos variantą), numatant šviesiųjų naftos produktų apskaitos, perpumpavimo ir saugojimo įrenginių statybą ir įrengimą Būtingės naftos terminale ir/arba AB „Klaipėdos nafta“;
- C. Mažeikių NPG – Būtingės naftos terminalas – AB „Klaipėdos nafta“. Atkarpa Mažeikių NPG – Būtingės naftos terminalas identiška AB „Pramprojektas“ 2001 m. galimybių studijoje parinktam atkarpos variantui, o atkarpą Būtingės naftos terminalas – AB „Klaipėdos nafta“ siūloma tiesti Baltijos jūros dugnu. Taip pat numatoma šviesiųjų naftos

produktų apskaitos, perpumpavimo ir saugojimo įrenginių statyba ir įrengimas Būtingės terminale ir/arba AB „Klaipėdos nafta“;

D. Mažeikių NPG – Būtingės terminalas – AB „Klaipėdos nafta“. Atkarpa Mažeikių NPG – Būtingės naftos terminalas identiška AB „Pramprojektas“ 2001 m. galimybių studijoje parinktam atkarpos variantui, o atkarpą Būtingės naftos terminalas – AB „Klaipėdos nafta“ siūloma tiesti geležinkelio Skuodas-Kretinga-Klaipėda apsaugos juostoje arba greta jos. Taip pat numatoma šviesiųjų naftos produktų apskaitos, perpumpavimo ir saugojimo įrenginių statyba ir įrengimas Būtingės naftos terminale ir/arba AB „Klaipėdos nafta“.

Plėtos plane naftos transportavimui nagrinėtos teritorinės alternatyvos:

A. Laukžemė – AB „Klaipėdos nafta“ (pagal AB „Pramprojektas“ 2001 m. galimybių studijoje parinktą trasos variantą), numatant naftos apskaitos, perpumpavimo ir saugojimo įrenginių statybą ir įrengimą AB „Klaipėdos nafta“;

B. Laukžemė – Būtingės terminalas – AB „Klaipėdos nafta“ (Baltijos jūros dugnu), numatant naftos apskaitos, perpumpavimo ir saugojimo įrenginių statybą ir įrengimą AB „Klaipėdos nafta“;

C. Laukžemė – AB „Klaipėdos nafta“ (geležinkelio Skuodas-Kretinga-Klaipėda apsaugos juostoje arba greta jos), numatant naftos apskaitos, perpumpavimo ir saugojimo įrenginių statybą ir įrengimą AB „Klaipėdos nafta“.

Plėtos plane, atsižvelgus į pateiktų variantų palyginimą bei atliktus preliminarinius teritorinius, techninius bei aplinkosauginius vertinimus tolesniuose šio projekto įgyvendinimo etapuose buvo siūloma išsamiau nagrinėti tokius naftos tiekimo bei naftos produktų transportavimo vamzdynu plėtos variantus:

1. Variantas. Produktotiekio statyba nuo Mažeikių NPG iki Būtingės naftos terminalo ir Būtingės naftos terminalo plėtra, užtikrinant produktų priėmimą, apskaitą, saugojimą bei krovą jūroje;
2. Variantas. Produktotiekio statyba nuo Mažeikių NPG iki Laukžemės bei tolesnė naftotiekio ir produktotiekio statyba iki AB „Klaipėdos nafta“ greta geležinkelio Skuodas-Kretinga-Klaipėda trasos (geležinkelio apsaugos juostoje arba greta jos), vykdant šviesiųjų naftos produktų ir naftos krovą AB „Klaipėdos nafta“ terminale.

Lietuvos Respublikos jūrinės dalies papildymo jūrinių teritorijų dalimi plano projektas

Lietuvos Respublikos jūrinės dalies papildymo jūrinių teritorijų dalimi plano projekto galutiniuose sprendiniuose (2014 m. sausio 28 d. viešai paskelbti Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos interneto svetainėje <http://www.am.lt/VI/index.php#r/1558>) planuojami susijusių veiklų elementai išdėstomi nuosekliai erdvėje ir laike, tam kad užtikrinti tarpusavio ryšį - funkcinį ir erdvinį integralumą. Laivybos keliai ir uostai, infrastruktūros elementai (kabeliai ir vamzdynai), dugno biotopai ir veisimosi bei maitinimosi arealai, esamas naudojimas ir ateities vystymo perspektyvos privalo sudaryti vientisus erdvinius koridorius ir/arba plotus. Svarbiausios jūrinės

teritorijos raidos prielaidos ir strateginių tikslų sistema numato, kad jūrų transporto ir ryšių įsiliejimas į bendrą integruotą Europos jūrų transporto erdvę turi padidinti Lietuvos jūrų transporto veiksmingumą, užtikrinti jo ilgalaikį konkurencingumą, šalies pasiekiamumą jūra. Itin svarbu išlaikyti Klaipėdos uostą kaip strateginį Pietryčių Baltijos logistikos ir Rytų-Vakarų tranzito mazgą. Stebint uostų veiklos ir laivybos dinamiką, matomas objektyvus poreikis ne tik plėsti esamo Klaipėdos uosto infrastruktūrą, bet ir įrengti išorinį giliavandenį uostą Melnragėje arba Būtingėje, rekonstruoti Šventosios uostą.

Klaipėdos apskrities teritorijos bendrasis (generalinis) planas

Klaipėdos apskrities teritorijos bendrojo (generalinio) plano konkretizuotuose sprendiniuose (viešai paskelbta informacija 2014 m. sausio 15 d. Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos interneto svetainėje <http://www.am.lt/VI/index.php#r/1557>), VI „Techninės infrastruktūros plėtros sprendiniai“ 19.4 punkte numatoma naftos bei naftos transportavimo ir krovos plėtra. Numatomi šie naftos produktų ir/ar naftos transportavimo vamzdyno (toliau – planuojamas naftotiekis-produktotiekis) variantai:

1. Naftos produktų ir/ar naftos transportavimo vamzdyno tiesimas nuo Mažeikių naftos perdirbimo produktų gamyklos iki Būtingės naftos terminalo ir Būtingės naftos terminalo plėtra, užtikrinant produktų saugojimą bei krovą jūroje.
2. Naftos produktų ir/ar naftos transportavimo vamzdyno tiesimas nuo Mažeikių naftos perdirbimo produktų gamyklos link Būtingės naftos terminalo iki Laužemės, tiesiant vamzdyną iki Klaipėdos valstybiniame jūrų uoste esančių terminalų.
3. Naftos produktų ir/ ar naftos transportavimo vamzdyno statyba nuo naftos perdirbimo gamyklos Mažeikiuose iki Būtingės naftos terminalo ir Būtingės naftos terminalo plėtra, užtikrinant produktų saugojimą bei krovą jūroje, taip pat vamzdyno tiesimas nuo Laužemės iki Klaipėdos valstybiniame jūrų uoste esančių terminalų. Tinkamiausi planuojamo naftotiekio-produktotiekio sprendiniai konkretizuojami specialiajame plane ir, tinkamai pagrindus, gali skirtis nuo apskrities bendrojo (generalinio) plano sprendinių, be kita ko, grafinėje dalyje pažymėtų trasų vietų (sprendinių).

Klaipėdos miesto bendrasis planas

Klaipėdos miesto bendrojo plano sprendiniuose nei naftotiekio, nei produktotiekio trasos nėra numatytos.

Klaipėdos rajono savivaldybės teritorijos bendrasis planas

Klaipėdos rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendiniuose nei naftotiekio, nei produktotiekio trasos nėra numatytos.

Kretingos rajono savivaldybės teritorijos bendrasis planas

Kretingos rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendiniuose apibūdinama esama naftos transportavimo infrastruktūros būklė.

Plano 7.14.4. skyriuje „Naftotiekis ir dujotiekis“ teigiama, kad dujų, o taip pat naftos ir jos produktų tiekimas yra gyvybiškai svarbus uždavinys užtikrinant ir įgyvendinant Lietuvos Respublikos ekonominius ir strateginius tikslus bei uždavinius. Ties Kretingos rajono šiaurės vakarų riba nutiestas naftotiekis Mažeikiai-Būtingė. Ši sprendinių grupė aplinkos komponentams turi neigiamą poveikį, nes riboja teritorijų tvarkymą bei žemėnaudą naftotiekio bei jo pagalbinių įrenginių poveikio zonoje, numato papildomų prevencinių procedūrų taikymą šiuose plotuose. Teigiamas poveikis: Taikant prevencines priemones, apsaugoma poveikio zonoje esanti gamtinė ir kultūrinė aplinka. Neigiamo poveikio kompensavimo galimybės: šios priemonės yra taikomos remiantis LR Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 „Dėl specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo, LR Sveikatos apsaugos ministro 2004 m. rugpjūčio 19 d. įsakymu Nr. V-586 „Dėl sanitarinių apsaugos zonų ribų nustatymo ir režimo taisyklių patvirtinimo“, Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme nenumatytų poveikio visuomenės sveikatai vertinimo atvejų vertinimo atlikimo bei Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metodiniais nurodymais.

Palangos miesto savivaldybės teritorijos bendrasis planas

Palangos miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendiniuose apibūdinama esama naftos transportavimo infrastruktūros būklė.

Skuodo rajono savivaldybės teritorijos bendrasis planas

Skuodo rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendinių 6.6 skyriuje „Civilinė sauga“ akcentuojama, kad Skuodo rajono teritoriją kerta magistralinis naftotiekis Mažeikiai-Būtingė.

1. Šiaurinėje ir vakarinėje Skuodo rajono dalyje nutiestas magistralinis naftotiekis Mažeikiai-Būtingė. Būtina nuolatinė šio objekto apsauginių zonų priežiūra, sanitarinis kirtimas ir valymas, o taip pat apsauginis įspėjamasis žymėjimas.
2. Naujų magistralinių tinklų statyba galima tik atlikus poveikio aplinkai vertinimą.
3. Naftotiekio apsauginėje zonoje draudžiama bet kokia gyvenamoji ir pramoninė statyba.
4. Magistraliniam naftotiekiui išilgai vamzdžio trasos nustatyti apsaugos zoną, užimančią žemės juostą, kurios plotis po 25 metrus abipus vamzdžio ašies.
5. Išlaikyti apsaugos zonas ties esamais ir planuojamais naftotiekio tinklais ir įrenginiais, užtikrinti specialiosios ir ūkinės veiklos ribojimo sąlygų laikymąsi pagal galiojančių teisės aktų reikalavimus.
6. Atstumas nuo magistralinio naftotiekio vamzdžio ašies iki pastatų, skirtų žmonėms nuolat būti ir dirbti, turi būti pakankamas, kad apsaugotų jų sveikatą nuo įrenginių skleidžiamo triukšmo, vibracijos, oro taršos, nemalonių kvapų, taip pat įvykus magistralinio naftotiekio avarijai.
7. Atstumas nuo esamų ir planuojamų magistralinių naftotiekių ir jų įrenginių iki gyvenamųjų ir visuomeninių pastatų bei kitų statinių, kelių ir geležinkelių sankryžų, viešojo naudojimo

geležinkelių bei magistralinių, krašto, rajoninių ir vietinės reikšmės kelių sankasos apačios turi atitikti galiojančių teisės aktų reikalavimus.

8. Rengiantis statyti bet kokius pastatus, įrenginius ar kitus objektus 350 metrų atstumu nuo magistralinio naftotiekio trasos, projektinius pasiūlymus ir projektinę dokumentaciją derinti su magistralinį naftotiekį eksploatuojančia organizacija bei kitomis institucijomis teisės aktuose nustatyta tvarka.
9. Energetikos objektai, priklausantys naftos tiekimo įmonei, tačiau esantys kitų savininkų žemėje, esant galimybei gali būti rekonstruojami arba perkeliama žemės savininko ir atitinkamos įmonės susitarimu.

Skuodo r. sav. teritorijos bendrojo plano sprendinių inžinerinės infrastruktūros brėžinyje numatytas „magistralinis naftotiekis ir planuojamas produktotiekis“.

Telšių apskrities teritorijos bendrasis (generalinis) planas

Klaipėdos apskrities teritorijos bendrojo (generalinio) plano konkretizuotuose sprendiniuose III skyriuje „Energetikos ir infrastruktūros vystymas“ numatyta mažinti neigiamą poveikį aplinkai – modernizuojant energetikos sektorių.

Mažeikių rajono savivaldybės

Mažeikių rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendiniuose užsimenama, kad bendrojo plano sprendiniai, priimti esamos situacijos pagrindu, neturėtų riboti inžinerinės infrastruktūros plėtros – esant pagrįstam poreikiui (pvz., siekiant gerinti inžinerinių paslaugų kokybę, didinti rajono konkurencingumą, mažinti neigiamą poveikį aplinkai ir gyventojų sveikatai).

Prielaidos specialiajam planui rengti

Specialusis planas yra teritorijų planavimo dokumentas, kuriame yra nustatomos atskiroms veiklos sritims reikalingų teritorijų vystymo, infrastruktūros tvarkymo ir (ar) apsaugos kryptys, priemonės ir reikalavimai. Rengiant specialųjį planą yra siekiama: užtikrinti racionalų žemės, miškų ir vandens išteklių naudojimą; plėtoti susisiekimo komunikacijų, inžinerinių tinklų, energetikos sistemas bei kitą infrastruktūrą ir rezervuoti teritorijas jų plėtrai; nustatyti teritorijose naudojimo, tvarkymo ir apsaugos režimą, kraštovaizdžio formavimo kryptis ir teritorijų tvarkymo priemones.

Vadovaujantis Teritorijų planavimo įstatymo 16 str. 1 dalimi, specialieji planai rengiami kai galiojančių bendrojo ar detaliojo planavimo dokumentų sprendiniai planuojamai veiklai nėra parengti arba būtina detalizuoti bendrojo teritorijų planavimo dokumentų sprendinius.

Teritorijų planavimo įstatymo 15 str. 3 dalis numato, kad specialieji planai privalo būti rengiami tais atvejais, kai parengtų bendrųjų planų sprendiniuose infrastruktūros plėtros, ir svarbių valstybės ar savivaldybės objektų išdėstymo klausimai nespręsti.

Tai, kad galiojančio bendrojo plano sprendiniuose nėra numatyta tam tikrų teritorijos naudojimo ir tvarkymo sprendinių, neužkerta kelio teisės aktų nustatyta tvarka rengti specialiojo teritorijų planavimo dokumentą, kuriuo būtų siekiama nustatyti tam tikrus teritorijos tvarkymo ir naudojimo sprendinius.

2.2 Specialiojo plano koncepcinių sprendinių aprašymas

2.2.1 Specialiojo planavimo etapai

Planuojant SPL sprendinius, vertinama daug įvairių faktorių. Vertinimo metu atsižvelgiama į leistiną atstumą iki artimiausių gyvenamųjų namų, žemės nuosavybę, žemės naudojimo ir apsaugos reglamentus, saugomų teritorijų ir miškų masių, naudingųjų iškasenų gavybos plotų išdėstymą, rekreacijos, turizmo, gamtos ir kultūros paveldo plėtrą, teritorijų vystymo erdvinės struktūros ir funkcinis prioritetus, kitas technines infrastruktūras bei techninius reikalavimus produktotiekių/naftotiekių įrengimui.

Kaip planuojamo produktotiekių bei naftotiekių sprendinys atspindi esamuose teritorijų planavimo dokumentuose aprašyta 2.1.3 skyriuje.

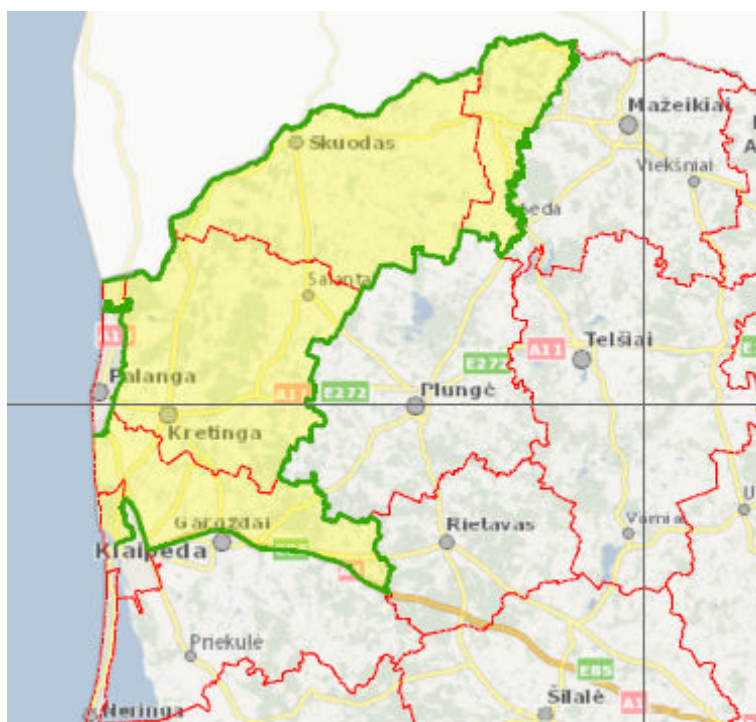
Tiksli vamzdynų trasa bus nustatyta priartėjimo būdu, palaipsniui atmetant mažiausiai priimtinas alternatyvas, t.y. uždavinys sprendžiamas alternatyvas nagrinėjant keliais lygiais nuo stambiausio (rajoniniu lygmeniu) iki smulkiausio (lokalio lygmeniu).

Esamos būklės analizės stadijoje buvo surinkta informacija apie įvairius planavimo kryptis galinčius įtakoti faktorius tam tikroje, iš anksto objektyviai apibrėžtoje teritorijoje. Konkrečiu atveju buvo pasirinkta dalis 6 savivaldybių teritorijos, kuri užima apie 2686 km² (2.2.1 pav.). Nagrinėjama teritorija apibrėžta vadovaujantis racionalaus planavimo principais, t.y. nevertinant teritorijų, kurios nutolę toliau, nei būtų tikslinga žymiai keisti planuojamų vamzdynų trajektoriją.

SPL nagrinėjama teritorija yra šiaurės – vakarinėje Lietuvos Respublikos teritorijos dalyje tarp Mažeikių naftos perdirbimo gamyklos ir Klaipėdos valstybinio jūrų uosto. SPL nagrinėjama teritorija apima (2.2.1 pav.):

- Vakarinę Mažeikių rajono savivaldybės teritorijos dalį iki Varduvo upės;
- Skuodo rajono savivaldybės teritoriją;
- Kretingos rajono savivaldybės teritoriją;
- šiaurinę Palangos miesto savivaldybės teritorijos dalį iki Šventosios upės;
- šiaurinę Klaipėdos rajono savivaldybės teritorijos dalį iki automagistralės A1;
- šiaurinę Klaipėdos miesto savivaldybės teritorijos dalį iki Danės upės;
- Lietuvos Respublikos teritorijos jūrinę dalį.

Vakarinė Mažeikių rajono savivaldybės teritorijos dalis nagrinėjama įvertinus, kad planuojamas produktotiekis nuo Juodeikiuose įsikūrusios naftos perdirbimo gamyklos bus tiesiamas optimaliausiu keliu vakarų kryptimi (link jūrinių terminalų). Analogiškai iš nagrinėjamos teritorijos yra išimta Palangos miesto savivaldybės teritorijos dalis, įvertinus, kad tik Būtingės naftos terminalo teritorijoje yra techninės galimybės įrengti/rekonstruoti esamą infrastruktūrą, pritaikant ją naftos bei naftos produktų perkrovimui. Taip pat atsižvelgta, kad kita planuojamos veiklos vystymui tinkama teritorija yra Klaipėdos valstybinio jūrų uosto šiaurinė dalis, kurioje ir šiuo metu vykdoma analogiška veikla. Dėl šios priežasties į planuojamą teritoriją neįtraukta pietinė Klaipėdos miesto ir Klaipėdos rajono savivaldybės teritorijos dalis.

2.2.1 pav. Specialiuoju planu nagrinėjama teritorija

Specialiojo planavimo koncepcijos stadijoje nustatomos visos svarstytinės planuojamų vamzdinių (produktotiekio ir naftotiekio) juostų alternatyvos. Minėtos juostos yra maždaug 2,0 km pločio (priklausomai nuo aplinkybių jų plotis atskiruose ruožuose gali kisti, tam tikrose vietose juostos kertasi arba susijungia), kurių pradžia būtų ties Mažeikių naftos perdirbimo produktų gamykla, o pabaiga – priklausomai nuo pasirinktos technologinės alternatyvos ties Būtingės naftos terminalu jūroje, arba Klaipėdos valstybinio jūrų uosto teritorijoje. Planuojamos juostos parinktos remiantis nagrinėjamoje teritorijoje esančių savivaldybių bendrųjų planų, rengiamo Klaipėdos apskrities bendrojo (generalinio) plano sprendiniais bei mažiausių pasekmių aplinkai kriterijų vertinimo požiūriu, naudojant mažiausio pasipriešinimo kelio metodą.

Specialiojo plano strateginio pasekmių aplinkai vertinimo metu bus vertinamos plano koncepcijoje įvardintos juostos arba atskiros jų atkarpos, galutiniame rezultate nustatant pagrindinę vieną PAV metu svarstytiną alternatyvą teritorinę juostą.

Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo metu SPAV ataskaitoje išskirta teritorinė juosta, kurioje būtų optimaliausia planuoti magistralinį produktotiekį ir naftotiekį, būtų detalai vertinama poveikio aplinkai ir žmonių sveikatai aspektais. Vertinimo rezultatas – parinkta viena prioritetinė trasa, labiausiai tinkama produktotiekiui ir naftotiekiui tiesti.

Konkretizuojant specialiojo plano sprendinius bus pasiūlyta konkreči vamzdyno trajektorija, kuri bus viešai svarstoma. Atsižvelgiant į visuomenės bei suinteresuotų institucijų ir ūkio subjektų pasiūlymus, bus identifikuota galutinė vamzdyno/-ų trajektorija.

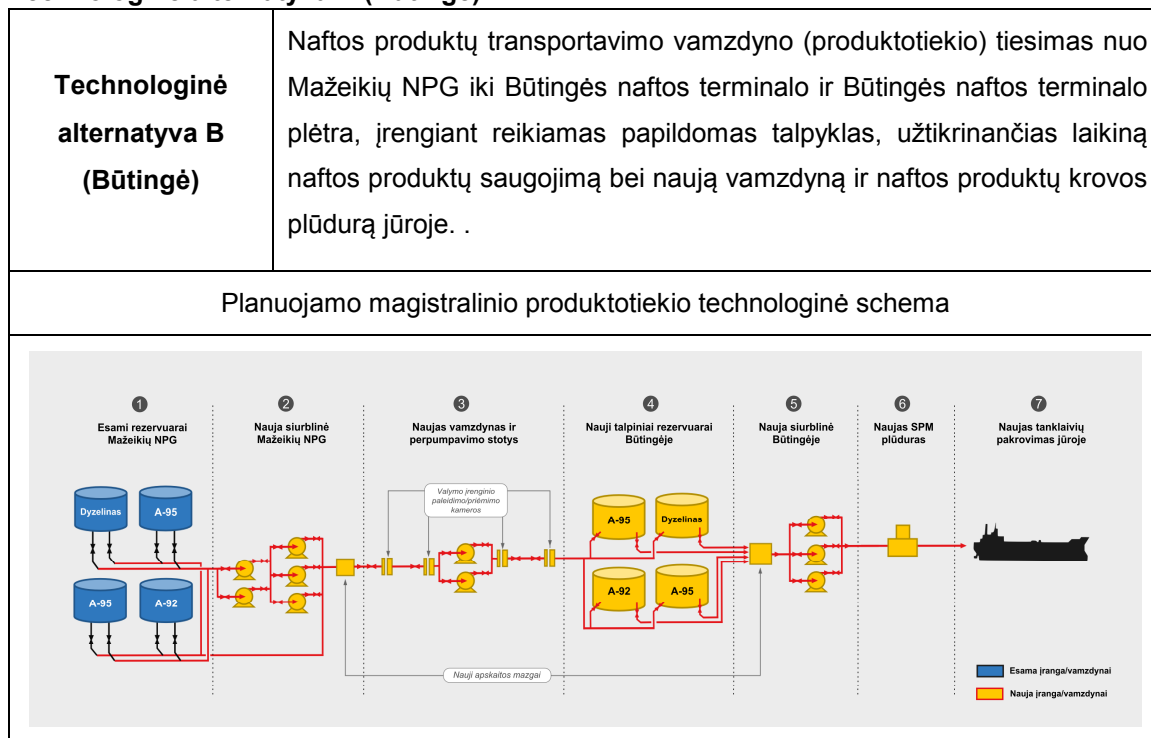
2.2.2 Konceptinės technologinės alternatyvos

AB „Mažeikių nafta“ produkcijos realizavimo ir transportavimo plėtros plane (toliau - Plėtros planas), patvirtintame LR ūkio ministro 2008 m. kovo 18 d. įsakymu Nr. 4-113, numatyta, kad:

- naujas naftotiekis išplėstų technines galimybes eksportuoti naftos produktus – tokiu būdu būtų užtikrintos Mažeikių naftos perdirbimo gamyklos galimybės dirbti optimaliu režimu (11 mln. tonų naftos/metus);
- produktotiekis padidintų naftos produktų, skirtų eksportui (benzino, dyzelino), transportavimo saugumą bei sumažintų transportavimo kaštus ir taip padidintų naftos produkcijos konkurencingumą tarptautinėje rinkoje.

Plėtros plane numatyti naftos produktų ir naftos transportavimo technologiniai sprendiniai juos patikslinus yra pasirinkti rengiant šio SPL koncepcinius sprendinius ir (2.2.1 ir 2.2.2 pav.):

Technologinė alternatyva B (Būtingė)

2.2.1 pav. Planuojama SPL sprendinių alternatyva B (Būtingė)

Būtingės naftos terminalas su Mažeikių NPG sujungti esamu magistraliniu naftotiekio vamzdynu, kuriuo žaliavinė nafta iš Būtingės naftos terminalo transportuojama į naftos perdirbimo gamyklą. Būtingės naftos terminalas technologiškai pritaikytas žaliavinės naftos priėmimui iš tanklaivių per atviroje jūroje įrengtą naftos krovos plūdūrą ir turi visą reikiamą infrastruktūrą naftos saugojimui saugyklose iki transportavimo vamzdynu.

Siekiant sukurti technologines galimybes iš Mažeikių NPG eksportui paruoštus naftos produktus transportuoti iki Būtingės naftos terminalo, reikėtų įrengti magistralinio produktotiekio vamzdyną su visa būtina eksploatavimo ir aptarnavimo įranga, taip pat Būtingės naftos terminalo teritorijoje reikėtų įrengti naftos produktų saugojimui bei galutiniam paruošimui reikalingą infrastruktūrą: naftos produktų saugojimo talpyklas, galutinių produktų sumaišymo stotį, siurbines, technologinius vamzdynus. Eksportui paruošti naftos produktai iš Būtingės naftos terminalo talpyklų jūros dugne papildomai įrengtu vamzdynu būtų transportuojami iki atviroje jūroje įrengto papildomo naftos produktų krovos plūdūro, per kurį būtų kraunami į transportavimo laivus.

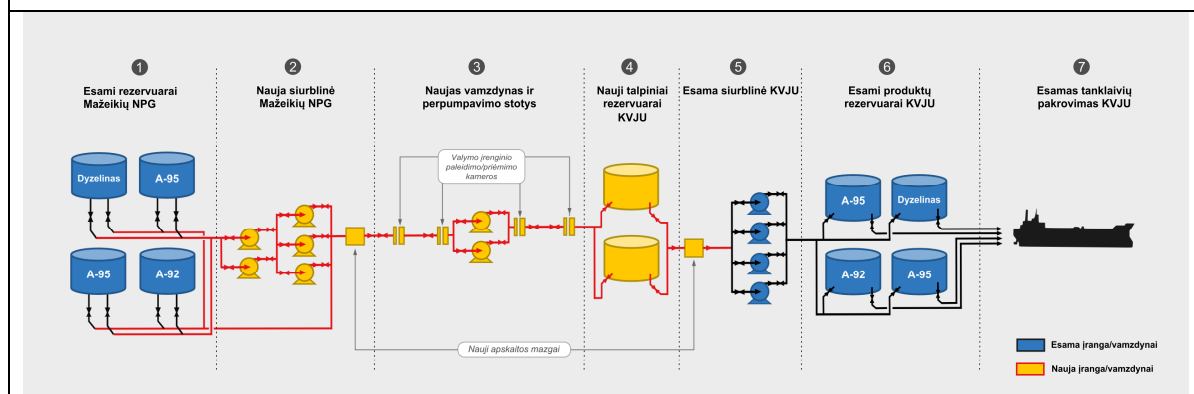
Teritorijų planavimo požiūriu šios technologinės alternatyvos įgyvendinimui būtina suplanuoti magistralinio produktotiekio vamzdyno statybai reikalingą teritorinę juostą bei suformuoti teritoriją naftos produktų galutinio paruošimo (sumaišymo) ir saugojimo iki pakrovimo infrastruktūrai įrengti. Preliminariu vertinimu, esamame Būtingės naftos terminalo sklype esanti rezervinė teritorija yra pakankama reikiamos naftos produktų terminalo infrastruktūros įrengimui, todėl SPL koncepciniai sprendiniai apima optimalios magistralinio produktotiekio vamzdyno trasos

parinkimą nuo Mažeikių NPG iki Būtingės naftos terminalo ir nuo terminalo iki naftos produktų krovos į laivus plūduri atviroje jūroje.

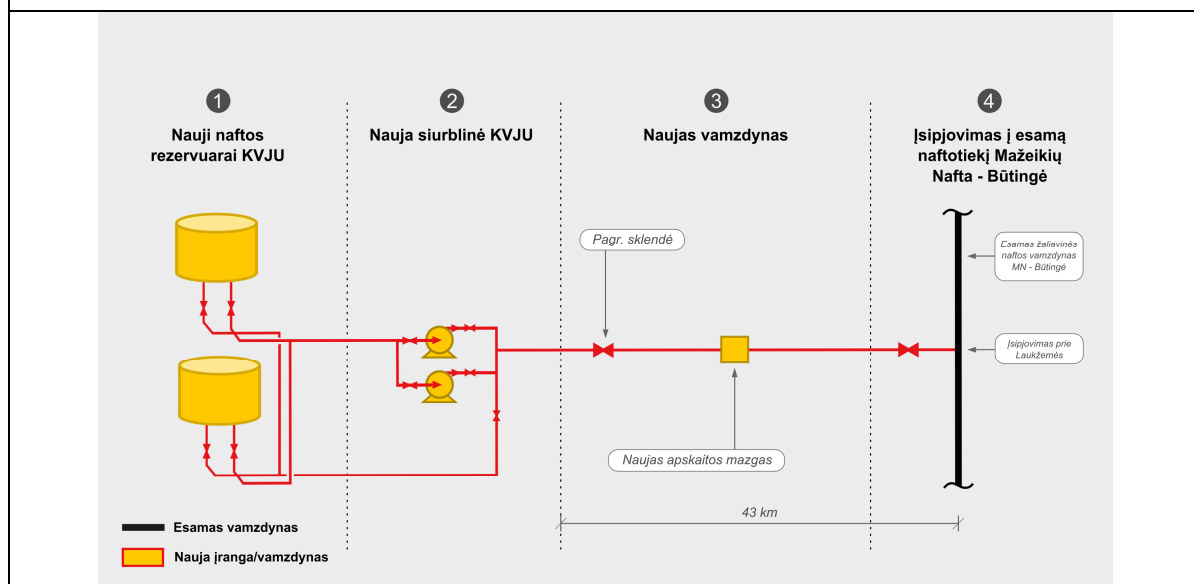
Technologinė alternatyva K (Klaipėda)

Technologinė alternatyva K (Klaipėda)	Naftos produktų transportavimo vamzdžio (produktotiekio) tiesimas nuo Mažeikių NPG iki Klaipėdos valstybiniame jūrų uoste esančių terminalų, papildomai įrengiant reikiamą infrastruktūrą, bei naftos transportavimo vamzdžio tiesimas nuo Klaipėdos valstybiniame jūrų uoste esančių terminalų iki Būtingės naftos terminalo.
---	---

Planuojamo magistralinio produktotiekio technologinė schema

Planuojamo magistralinio naftotiekio technologinė schema

2.2.2 pav. Planuojama SPL sprendinių alternatyva K (Klaipėda)

Šios alternatyvos atveju nagrinėjamos technologinės ir teritorinės galimybės sujungti Mažeikių NPG su jūriniais krovos terminalais Klaipėdos valstybiniame jūrų uoste. Dabartiniu metu šia

kryptimi naftos produktai yra transportuojami geležinkelio cisternomis iki Klaipėdos valstybinio jūrų uosto, kurio teritorijoje įsikūrę AB „Klaipėdos nafta“ ir UAB „Krovinių terminalas“ naftos produktų terminalai turi visas technologines galimybes perkrauti eksportui paruoštus naftos produktus iš geležinkelio cisternų į laikino saugojimo talpyklas, o iš jų - į transportavimo laivus. Technologiniu požiūriu Klaipėdos uosto terminalai turi visą naftos produktų krovai reikalingą infrastruktūrą, kurią belieka sujungti magistraliniu produktotiekiu su Mažeikių NPG, įrengiant trūkstamas technologines grandis – aukšto slėgio siurblius, papildomas tarpines (buferines) talpyklas, trūkstamus technologinius vamzdynus terminalo teritorijoje ir t.t.

Įvertinus perspektyvinį AB „ORLEN Lietuva“ poreikį turėti papildomą alternatyvų žaliavinės naftos tiekimo šaltinį, bei naftos krovos technologinį pranašumą atliekant krovos darbus uoste, šioje alternatyvoje papildomai nagrinėjama technologinė ir teritorinė galimybė lygiagrečiai planuojamam produktotiekiui įrengti magistralinį naftotiekį, kuriuo žaliavinė nafta, iškrauta iš tanklaivių Klaipėdos uoste, būtų transportuojama iki naftos perdirbimo gamyklos. Naftos krovai minėtuose uosto terminaluose reiktų įrengti papildomas talpyklas bei reikiamą infrastruktūrą. Technologiniu požiūriu šiam tikslui optimaliausia būtų išnaudoti esamą Būtingės naftos terminalo infrastruktūrą, todėl yra nagrinėjama tik viena technologinė alternatyva, magistraliniu naftotiekiu sujungianti krovos terminalus Klaipėdos uoste su Būtingės naftos talpyklų parku, iš kurio žaliavinė nafta iki naftos perdirbimo gamyklos būtų transportuojama esamu magistraliniu naftotiekiu.

Įvertinus visas išvardintas technologines alternatyvas, numatančias sujungti magistraliniais naftotiekiu ir produktotiekiu vamzdynais Klaipėdos uosto terminalus ir Mažeikių NPG, technologinės Alternatyvos K (Klaipėda) atveju teritoriniai koncepciniai sprendiniai nagrinėja galimybes parinkti vieną optimalią vamzdynų trasą nuo Klaipėdos iki Būtingės, kurioje būtų įmanoma įrengti bei eksploatuoti ir magistralinio produktotiekiu, ir magistralinio naftotiekiu vamzdynus. Atskirų teritorinių koridorių suplanavimas magistraliniam naftotiekiui ir produktotiekiui vertintinas kaip neracionalus tiek pasekmių aplinkai, tiek technologiniu požiūriu.

2.2.3 SPL koncepcinių sprendinių teritorinės alternatyvos

2.2.3.1 Teritorinės alternatyvos pagal esamus teritorijų planavimo dokumentus

Plėtros plane parenkant vamzdynų trasavimą, būtinus įrenginius naftos ir naftos produktų apskaitai, pumpavimui, saugojimui, pakrovimui remtasi tarptautinės konsultacijų įmonės FLUOR DANIEL parengtu baziniu projektu bei AB „Pramprojektas“ 2001 m. parengta galimybių studija.

Plėtros plane šviesiųjų naftos produktų transportavimui nagrinėtos teritorinės alternatyvos:

- I. Mažeikių NPG – Būtingės naftos terminalas-Baltijos jūros akvatorija;
- II. Mažeikių NPG – Būtingės naftos terminalas-AB „Klaipėdos nafta“, nagrinėjama trimis variantais:
 1. Atkarpa „Būtingės naftos terminalas –AB „Klaipėdos nafta“ siūloma tiesti pro Vydmantus bei lygiagrečiai 110 kV elektros perdavimo oro linijoms Klaipėda-Palanga-Vėjas I-Šventoji-Benaičių VE (pagal AB „Pramprojektas“ 2001 m. galimybių studijoje parinktą trasos variantą).

2. Atkarpa „Būtingės naftos terminalas – AB „Klaipėdos nafta“ siūloma tiesti Baltijos jūros dugnu.
3. Atkarpa „Būtingės naftos terminalas – AB „Klaipėdos nafta“ siūloma tiesti geležinkelio Skuodas-Kretinga-Klaipėda apsaugos juostoje arba greta jos.

Atkarpoje Mažeikių NPG–Būtingės naftos terminalas visais trimis atvejais siūloma tiesti lygiagrečiai esamam naftotiekio iš Būtingės į Mažeikių NPG vamzdynui (pagal AB „Pramprojektas“ 2001 m. galimybių studijoje parinktą trasos variantą). Taip pat numatoma šviesiųjų naftos produktų apskaitos, perpumpavimo ir saugojimo įrenginių statyba ir įrengimas Būtingės naftos terminale ir/arba AB „Klaipėdos nafta“ teritorijoje.

Plėtros plane naftos transportavimui nagrinėtos teritorinės alternatyvos:

- A. Laukžemė – AB „Klaipėdos nafta“ (pagal AB „Pramprojektas“ 2001 m. galimybių studijoje parinktą trasos variantą);
- B. Laukžemė – Būtingės naftos terminalas – AB „Klaipėdos nafta“ (Baltijos jūros dugnu);
- C. Laukžemė–AB „Klaipėdos nafta“ (geležinkelio Skuodas-Kretinga-Klaipėda apsaugos juostoje arba greta jos).

Visais trimis variantais naftos apskaitos, perpumpavimo ir saugojimo įrenginių statybą ir įrengimą siūloma įrengti AB „Klaipėdos nafta“ teritorijoje.

Plėtros plane, atsižvelgus į pateiktų variantų palyginimą bei atliktus preliminarinius teritorinius, techninius bei aplinkosauginius vertinimus tolesniuose šio projekto įgyvendinimo etapuose buvo siūloma išsamiau nagrinėti tokius naftos tiekimo bei naftos produktų transportavimo vamzdynu plėtros variantus:

1. Variantas. Produktotiekio statyba nuo Mažeikių NPG iki Būtingės naftos terminalo ir Būtingės naftos terminalo plėtra, užtikrinant produktų priėmimą, apskaitą, saugojimą bei krovą jūroje.
2. Variantas. Produktotiekio statyba nuo Mažeikių NPG iki Laukžemės bei tolesnė naftotiekio ir produktotiekio statyba iki AB „Klaipėdos nafta“ greta geležinkelio Skuodas-Kretinga-Klaipėda trasos (geležinkelio apsaugos juostoje arba greta jos), vykdant šviesiųjų naftos produktų ir naftos krovą AB „Klaipėdos nafta“ terminale.

Rengiamo **Klaipėdos apskrities bendrojo plano** sprendiniuose numatyti naftos produktų ir/ar naftos transportavimo vamzdyno teritorinių sprendinių variantai:

1. Naftos produktų ir/ar naftos transportavimo vamzdyno tiesimas nuo Mažeikių naftos perdirbimo produktų gamyklos iki Būtingės naftos terminalo lygiagrečiai esamam žalios naftos naftotiekiiui;
2. Naftos produktų ir/ar naftos transportavimo vamzdyno tiesimas nuo Laukžemės, iki Klaipėdos valstybiniame jūrų uoste esančių terminalų lygiagrečiai geležinkelio Skuodas-Kretinga-Klaipėda trasai, apeinant Kretingos miestą rytų kryptimi;
3. Naftos produktų ir/ar naftos transportavimo vamzdyno tiesimas nuo Laukžemės, iki Klaipėdos valstybiniame jūrų uoste esančių terminalų lygiagrečiai 330 kV elektros perdavimo oro linijos Klaipėda-Grobinė trasai.

Bendrojo plano sprendiniuose numatyta, kad tinkamiausi planuojamo naftotiekio-produktotiekio sprendiniai konkretizuojami specialiajame plane ir, tinkamai pagrindus, gali skirtis nuo apskrities bendrojo (generalinio) plano sprendinių, be kita ko, grafinėje dalyje rodomų trasų vietų (sprendinių). Vadovaujantis Teritorijų planavimo įstatymo 16 straipsnio 1 dalimi, specialieji planai rengiami kai galiojančių bendrojo ar detaliojo planavimo dokumentų sprendiniai planuojamai veiklai nėra parengti arba būtina detalizuoti bendrojo teritorijų planavimo dokumentų sprendinius.

Vadovaujantis Kretingos, Skuodo ir Mažeikių rajonų bendrųjų planų sprendiniais, numatoma detalizuoti magistralinio produktotiekio teritorinė alternatyva - lygiagrečiai esamo magistralinio naftotiekio vamzdynui iš Būtingės į Mažeikių NPG.

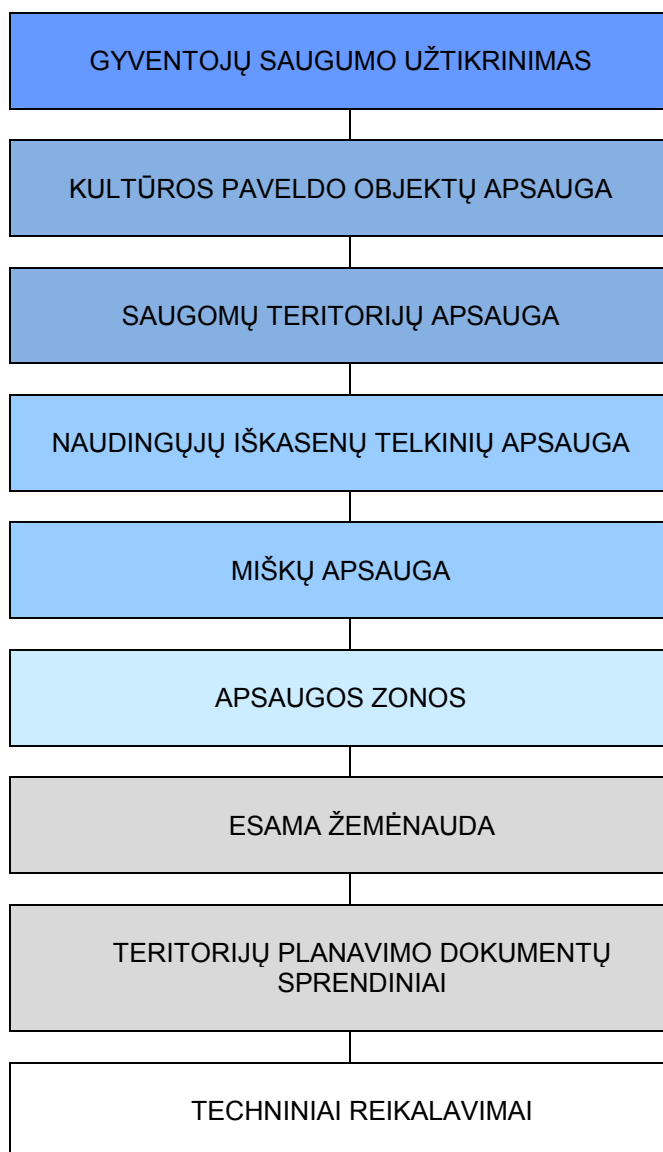
Remiantis rengiamo Klaipėdos apskrities bendrojo plano sprendiniais, nuo AB "Klaipėdos nafta" teritorijos iki Būtingės numatomos detalizuoti teritorinės alternatyvos – lygiagrečiai geležinkeliiui Skuodas-Kretinga-Klaipėda, apeinant Kretingos miestą bei lygiagrečiai 330 kV elektros perdavimo oro linijai Klaipėda-Grobinė.

2.2.3.2 SPL koncepcinių sprendinių teritorinių alternatyvų parinkimo pagal pasekmių aplinkai kriterijų vertinimą modelis

SPL koncepcinių sprendinių planavimui teritorinės juostų alternatyvos buvo parenkamos įvertinant ir atsižvelgiant į šiuos kriterijus:

- gyventojų saugumo užtikrinimą (vamzdynai planuojami kuo toliau nuo gyvenamųjų teritorijų: atstumas nuo planuojamų vamzdynų iki gyvenamųjų statinių ne mažesnis kaip 25 m., vamzdynai neplanuojami savivaldybių bendruosiuose planuose numatytose gyvenviečių teritorijose);
- kultūros paveldo objektų apsaugą (aplenkiami kultūros paveldo objektai ir jų apsaugos zonos);
- saugomų teritorijų apsaugą (vamzdynai neplanuojami valstybiniuose, nacionaliniuose ir regioniniuose parkuose, draustiniuose. Išimtis gali būti daroma vamzdynui kertant upes, jei šios yra saugomos gamtinės teritorijos);
- naudingų iškasenų telkinių apsaugą (aplenkiami naudingų iškasenų telkiniai);
- miškų apsaugą (vamzdynai neplanuojami I grupės rezervatiniuose miškuose, IIA grupės ekosistemų apsaugos miškuose, IIB grupės rekreaciniuose miškuose, miškuose magistralinių ir krašto kelių apsaugos zonose, medynuose, kuriuose įrengtos poilsio ir autotransporto aikštelės, 500 m atstumu aplink regioninius sąvartynus esančiuose miškuose, miškuose rezervatų (buferinėse 300 m) apsaugos zonose);
- specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų reikalavimus;
- esamą žemėnaudą (prioritetas teikiamas planavimui žemės ūkio paskirties žemėje) bei esamus teritorijų planavimo dokumentų sprendinius (urbanistinės plėtros ir susisiekimo bei inžinerinės infrastruktūros plėtros vertinimas).

- techninius reikalavimus MNP vamzdinių įrengimui.

Mažeikių ir Skuodo r. savivaldybių teritorijose identifikuoti ribojantys kriterijai yra Salantų regioninis parkas ir kitos saugomos teritorijos. Kitą dalį ribojančių faktorių sudaro gyvenamosios teritorijos, kultūros paveldo vertybių teritorijos, miškai.

Kretingos rajone didžiausi planavimą ribojantys kriterijai – Kretingos bei Vydmantų, Darbėnų, Lazdininkų gyvenvietės su aplink išsidėsčiusiomis tankiau apgyvendintomis teritorijomis. Tarp Salantų ir Raguviškių gyvenviečių palei Salanto bei Minijos upes išsidėstę visa eilė saugomų ir kultūros paveldo vertybių teritorijų. Kretingos rajono rytinė ir centrinė dalys mažiau apgyvendintos, čia yra miškingų teritorijų. Centrinėje dalyje išžvalgyti naudingųjų iškasenų plotai - naftos telkiniai, durpynai. Ribojančius faktorius taip pat sudaro Kretingos rajono savivaldybės bendrajame plane numatyti susisiekimo ir inžinerinės infrastruktūros vystymo sprendiniai.

Prenkant SPL koncepcinių sprendinių teritorines alternatyvas vertinamas ir ekonominis kriterijus, atsižvelgus, kad neracionalus vamzdynų trasos ilginimas didina sprendinių įgyvendinimo sąnaudas.

Klaipėdos r. savivaldybės teritorijoje didžiausi ribojantys kriterijai – didelė Klaipėdos miesto priemiestinės zonos urbanizacija, Pajūrio regioninio parko, saugomų gamtinių teritorijų (Minijos ir Veiviržo ichtiologiniai draustiniai, Europos ekologinio tinklo Natura 2000 teritorijos Vėžaitinių ir Šakinių miškuose) bei kultūros paveldo vertybių teritorijos.

Technologinės Alternatyvos K (Klaipėda) atveju planuojamų sprendinių teritorinių alternatyvų juostos prasideda/baigiasi ties Klaipėdos valstybinio jūrų uosto teritorija, kurioje įsikūrę AB „Klaipėdos nafta“ ir UAB „Krovinių terminalas“ naftos produktų krovos terminalai.

Vadovaujantis AB „Klaipėdos nafta“ 2013 m. gruodžio 31 d. planavimo sąlygomis Nr.(22.3) A6-714 produktotiekis turi būti suplanuotas taip, kad įsijungtų į esamą AB „Klaipėdos nafta“ infrastruktūrą, kuri įrengta bendrovės nuomos pagrindais valdomo žemės sklypo (kad. Nr. 2101/0010:0001) dalyje. Galimos produktotiekio prisijungimo prie bendrovės infrastruktūros vietos nurodytos prie planavimo sąlygų pateiktame bendrovės teritorijos plane.

Vadovaujantis VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijos 2013 m. gruodžio 5 d. rašte Nr. UD-9.1.6.4573 „Dėl sąlygų regiono lygmens specialiojo teritorijų planavimo dokumentams rengti“ nurodyta išnagrinėti ir įvertinti tris galimas produktotiekio tiesimo kryptis: į AB „Klaipėdos nafta“ teritoriją, į UAB „Krovinių terminalas“ teritoriją ir į šiaurinio molo tęsinyje būsiantį „Baltmax“ uostą, kurio vieta numatyta Japonijos tarptautinio bendradarbiavimo agentūros (JICA) parengtoje Klaipėdos valstybinio jūrų uosto plėtros studijoje ir išnagrinėta *Inros Lacner AG* jungtine veikla su *Ernst & Yang Baltic SIA Estonian, Latvian & Lithuanian Environment* parengtoje Klaipėdos uosto plėtros, pastatant išorinį uostą, galimybių studijoje.

Vadovaujantis UAB „Krovinių terminalas“ 2013 m. gruodžio 17 d. raštu Nr. 3R-753 MNP sujungimas su veikiančia UAB „Krovinių terminalas“ infrastruktūra galėtų būti planuojamas apeinant AB „Klaipėdos nafta“ teritoriją vakarine arba rytine riba, arba pasijungiant „nulinėje“ krantinėje.

Nors planuojamo produktotiekio pradinio/galinio taško gretimybėse yra miškingos bei pramoninės teritorijos, tačiau produktotiekio planavimui didžiausias ribojantis planavimo kriterijus yra gyvenamosios teritorijos s.

Papildoma teritorinė alternatyva nuo Mažeikių NPG iki Būtingės praeina mažiau urbanizuotomis teritorijomis, piečiau Židikų ir Ylakių, šiauriau Mosėdžio ir Daukšių.

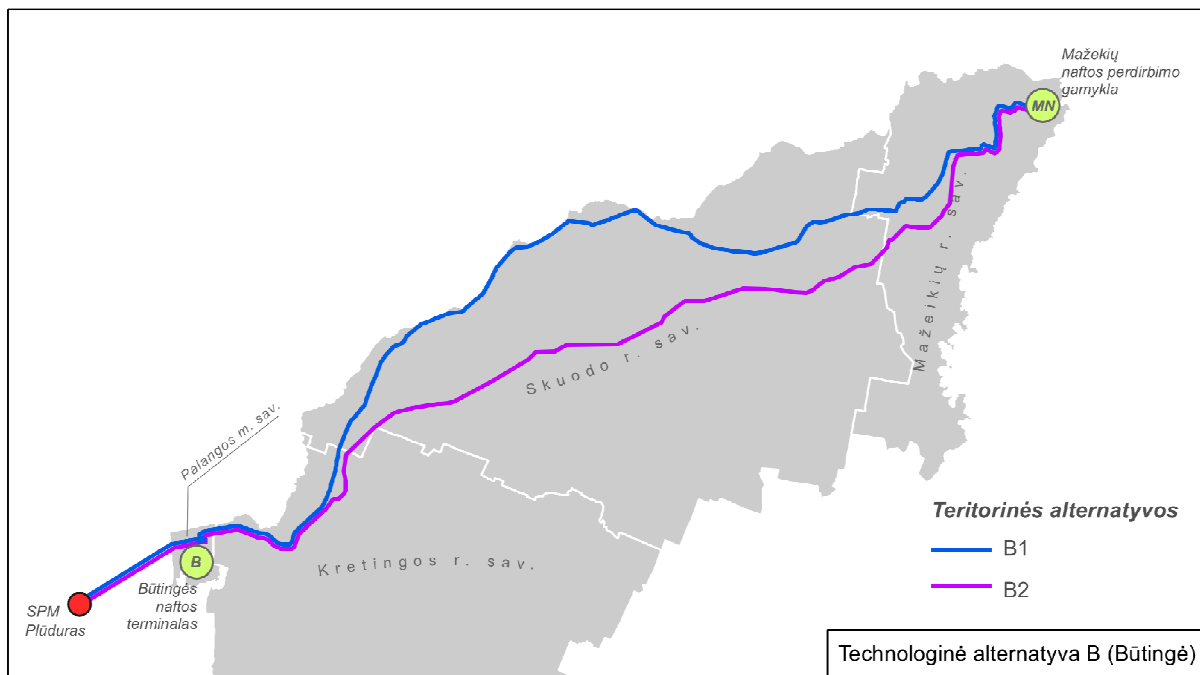
SPL koncepcinių sprendinių teritorinė alternatyva parinkta pagal pasekmių aplinkai faktorių vertinimo modelį nuo Klaipėdos iki Būtingės praeina lygiagrečiai geležinkelui Skuodas-Kretinga-Klaipėda iki Kretingalės, toliau šiaurės kryptimi praeina tarp Kretingos ir Vydmantų, toliau iki Būtingės lygiagrečiai esamoms 110 kV elektros perdavimo oro linijoms. Ši teritorinė alternatyva praeina labiau urbanizuotomis teritorijomis, kerta dalį miško, tačiau yra trumpesnė.

2.2.2 SPL koncepcinių sprendinių teritorinės alternatyvos

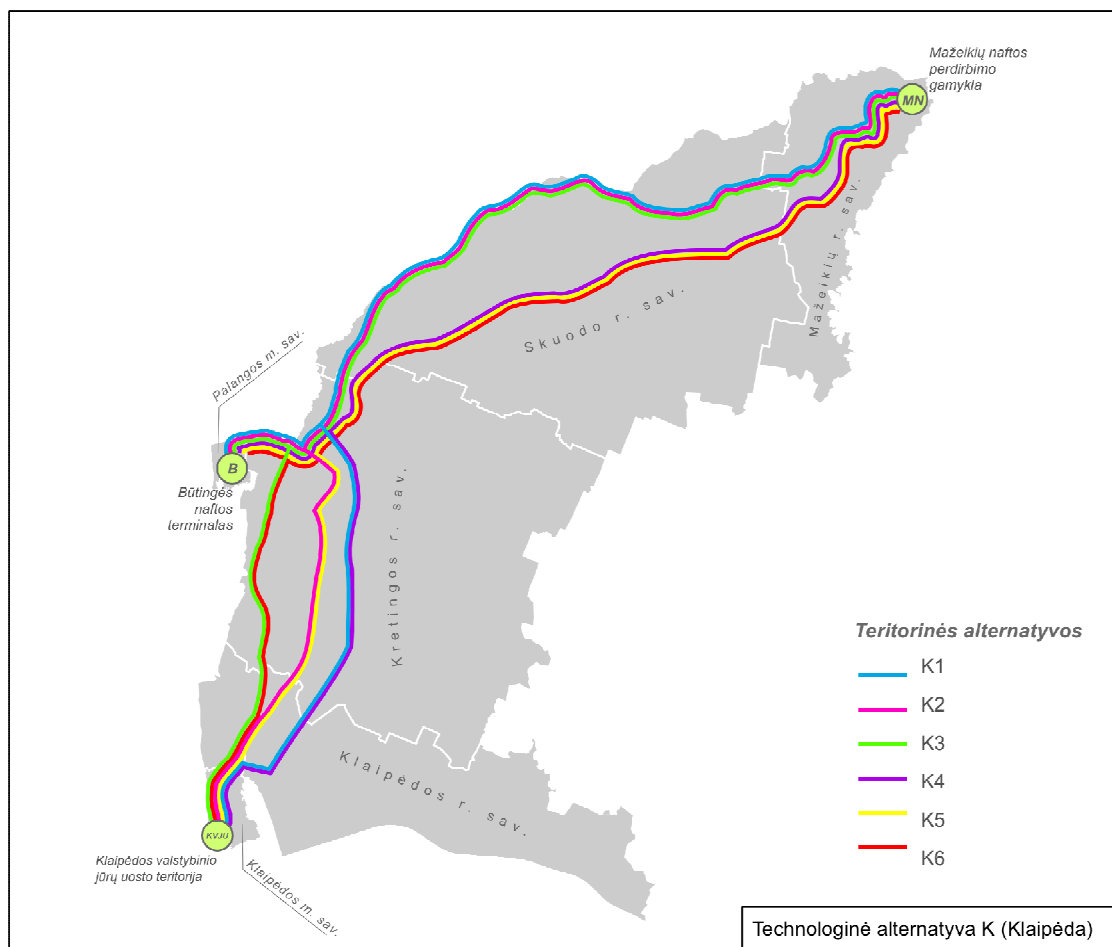
Įvertinus visą anksčiau paminėtą informaciją kiekvienai SPL koncepcinių sprendinių technologinei alternatyvai tolimesniam vertinimui parinktos teritorinės alternatyvos. Technologinei alternatyvai B parinktos 2 teritorinės alternatyvos – juostos (B1, B2), technologinei alternatyvai K – 6 teritorinės alternatyvos (K1, K2, K3, K4, K5, K6) (žiūr. 2.2.2 lentelė, 2.2.3 – 2.2.4 pav.). SPL koncepcijos stadijoje parinktose teritorinėse alternatyvose - juostų bus realiai vertinamos SPL sprendinių įgyvendinimo galimybės.

2.2.2 lentelė. SPL koncepcinių sprendinių technologinės ir teritorinės alternatyvos

Technologinė alternatyva	Teritorinė alternatyva
B (Būtingė)	B1 - planuoti magistralinį produktotiekį lygiagrečiai esamam naftotiekiui;
	B2 - planuoti magistralinį produktotiekį pagal pasekmių aplinkai faktorių vertinimo modeliavimo rezultatus;
K (Klaipėda)	K1 - planuoti magistralinį produktotiekį lygiagrečiai esamam naftotiekiui; - planuoti magistralinius produktotiekį ir naftotiekį pagal rengiamo Klaipėdos apskrities bendrojo plano sprendinius lygiagrečiai geležinkeliui Skuodas-Kretinga-Klaipėda, apeinant Kretingos miestą.
	K2 - planuoti magistralinį produktotiekį lygiagrečiai esamam naftotiekiui; - planuoti magistralinius produktotiekį ir naftotiekį pagal rengiamo Klaipėdos apskrities bendrojo plano sprendinius lygiagrečiai 330 kV elektros perdavimo oro linijai Klaipėda-Grobinė.
	K3 - planuoti magistralinį produktotiekį lygiagrečiai esamam naftotiekiui; - planuoti magistralinį produktotiekį pagal poveikio aplinkai faktorių vertinimo modelį.
	K4 - planuoti magistralinį produktotiekį pagal pasekmių aplinkai faktorių vertinimo modeliavimo rezultatus; - planuoti magistralinius produktotiekį ir naftotiekį pagal rengiamo Klaipėdos apskrities bendrojo plano sprendinius lygiagrečiai geležinkeliui Skuodas-Kretinga-Klaipėda, apeinant Kretingą.
	K5 - planuoti magistralinį produktotiekį pagal pasekmių aplinkai faktorių vertinimo modeliavimo rezultatus; - planuoti magistralinius produktotiekį ir naftotiekį pagal rengiamo Klaipėdos apskrities bendrojo plano sprendinius lygiagrečiai 330 kV elektros perdavimo oro linijai Klaipėda-Grobinė.
	K6 - planuoti magistralinį produktotiekį pagal pasekmių aplinkai faktorių vertinimo modeliavimo rezultatus; - planuoti magistralinius produktotiekį ir naftotiekį pagal poveikio aplinkai faktorių vertinimo modelį.

2.2.3 pav. Technologinės alternatyvos B teritorinių alternatyvų B1 ir B2 schema

2.2.4 pav. Technologinės alternatyvos K teritorinių alternatyvų K1-K6 schema

2.3 SPL sprendinių įgyvendinimo vietų, kurios sąlyginai gali būti paveiktos plano sprendinių, charakteristika

Šiame SPL SPAV etape vietovės lygmeniu pagal viešai publikuojamą ir prieinamą informaciją pateikiami duomenys apie vietovės, kurioje numatoma vykdyti ūkinę veiklą, geografines-administracines, gamtines sąlygas, kraštovaizdį, augmeniją, gyvūniją ir kitą bioįvairovę, kultūros paveldo vertybes.

2.3.1 Geografinė padėtis

Specialiuoju planu nagrinėjama Lietuvos Respublikos teritorijos dalis šiaurės – vakaruose. SPL sprendiniai vertinama teritorija apima (2.2.1 pav., 1 grafinis priedas):

- Vakarinę Mažeikių rajono savivaldybės teritorijos dalį iki Varduvos upės;
- Skuodo rajono savivaldybės teritoriją;
- Kretingos rajono savivaldybės teritoriją;
- šiaurinę Palangos miesto savivaldybės teritorijos dalį iki Šventosios upės;
- šiaurinę Klaipėdos rajono savivaldybės teritorijos dalį iki automagistralės A1;
- šiaurinę Klaipėdos miesto savivaldybės teritorijos dalį iki Danės upės;
- Lietuvos Respublikos teritorijos jūrinę dalį.

Vakarinė Mažeikių rajono savivaldybės teritorijos dalis nagrinėjama įvertinus, kad planuojamas produktotiekis nuo Juodeikiuose įsikūrusios naftos perdirbimo gamyklos bus tiesiamas optimaliausiu keliu vakarų kryptimi (link jūrinių terminalų). Analogiškai iš nagrinėjamos teritorijos yra išimta Palangos miesto savivaldybės teritorijos dalis, įvertinus, kad tik Būtingės naftos terminalo teritorijoje yra techninės galimybės įrengti/rekonstruoti esamą infrastruktūrą, pritaikant ją naftos bei naftos produktų perkrovimui. Taip pat atsižvelgta, kad kita planuojamos veiklos vystymui tinkama teritorija yra Klaipėdos valstybinio jūrų uosto šiaurinė dalis, kurioje ir šiuo metu vykdoma analogiška veikla. Dėl šios priežasties į planuojamą teritoriją neįtraukta pietinė Klaipėdos miesto ir Klaipėdos rajono savivaldybės teritorijos dalis.

2.3.2 Vietovės administracinė priklausomybė ir naudojimas

Vadovaujantis LR administracinių vienetų ribomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų įstatymu, didžioji nagrinėjamos teritorijos dalis priskirta Klaipėdos apskrčiai. Į šią teritoriją patenka Klaipėdos miesto ir rajono, Kretingos rajono, Palangos miesto ir Skuodo rajono savivaldybės. Pagal tą patį suskirstymą Mažeikių rajono savivaldybė patenka į Telšių apskritį. Nagrinėjamos teritorijos administracinė priklausomybė pateikta 2.3.1 lentelėje.

2.3.1 lentelė. Nagrinėjamos teritorijos administracinė priklausomybė

Apskritis	Savivaldybės	Seniūnijos
Klaipėdos apskritis	Klaipėdos miesto savivaldybė	-
	Klaipėdos rajono savivaldybė	Kretingalės seniūnija
		Sendvario seniūnija
	Kretingos rajono savivaldybė	Kretingos miesto seniūnija
		Kretingos seniūnija
		Žalgirio seniūnija
		Darbėnų seniūnija
	Palangos miesto savivaldybė	-
	Skuodo rajono savivaldybė	Lenkimų seniūnija
		Skuodo seniūnija
		Skuodo miesto seniūnija
		Mosėdžio seniūnija
		Šačių seniūnija
		Ylakių seniūnija
		Aleksandrijos seniūnija
Telšių apskritis	Mažeikių rajono savivaldybė	Židikų seniūnija

Klaipėdos miesto savivaldybė

Klaipėdos miesto savivaldybės teritorija – 98 km². Klaipėdos miestas yra apskrities ir savivaldybės centras ir trečias pagal dydį Lietuvos miestas. Tai vienintelis Lietuvos uostas ir šiauriausias žiemą neužšalantis uostas rytinėje Baltijos jūros pakrantėje.

Klaipėdos miesto savivaldybė ypač patogioje geografinėje vietoje – prie Baltijos jūros ir Kuršių marių. Į savivaldybės teritoriją įeina ir Kuršių nerijos dalis – Smiltynė ir Kiaulės Nugaros sala mariose. Per miestą teka Danės upė. Yra rekreacinių miškų: Girulių, Klaipėdos, Smiltynės, Neringos. Klaipėdai priklauso dalis Kuršių nerijos nacionalinio parko. Užstatyta teritorija sudaro 20,4%, miškai – 18,2%, vandenys – 11%, keliai – 4,6%, žemės ūkio naudmenos – 25,1%, kita žemė – 20,6%.

Klaipėdos rajono savivaldybė

Klaipėdos rajono savivaldybės teritorija – 1336 km² (25,6 % apskrities ploto), savivaldybėje yra įsteigta 11 seniūnijų: Agluonėnų, Dauparų - Kvietinių, Dovilų, Endriejavo, Gargždų, Judrėnų, Kretingalės, Priekulės, Sendvario, Veiviržėnų, Vėžaičių. Specialiuoju planu nagrinėjama teritorija apima 5 seniūnijas: Kretingalės, Sendvario, Dauparų – Kvietinių, Vėžaičių ir Endriejavo seniūnijas.

Klaipėdos rajono savivaldybė, puslankiu supdama Klaipėdą, prieina prie Baltijos jūros ir Kuršių marių. Per teritoriją teka Minija su intakais Žvelsa, Skinija, Agluona, Veiviržu ir Danė su intaku Ekte. Per teritoriją eina Klaipėdos (Vilhelmo) kanalas; yra Kalotės, Kapstato, Plazės ežerai, Agluonėnų, Plikų ir kt. tvenkiniai, Tyrų ir Svencelės pelkės. Auga daugiausia spygliuočių miškai (Vėžaitinės, Kliošių, Padumblys). Klaipėdos rajonui priklauso Pajūrio regioninio parko, kuriame yra Plazės gamtinis rezervatas, Nemirsetos, Šaiپیų ir Olandų kepurės kraštovaizdžio, Karklės jūrinis, Kalotės botaninis-zoologinis ir Karklės etnokultūrinis draustiniai, dalis. Žemės ūkio

naudmenos užima 55,7% savivaldybės teritorijos, miškai – 25,9%, keliai – 2%, užstatyta teritorija – 2,2%, vandenys – 9,4%, kita žemė – 4,8%.

Klaipėdos rajonas turi pavadinimą, nesutampantį su administracinio centro pavadinimu – Gargždais. Savivaldybėje, be Gargždų, yra dar vienas miestas – Priekulė, ir 7 miesteliai – Dovilai, Endriejavas, Judrėnai, Kretingalė, Plikiai, Veiviržėnai ir Vėžaičiai.

Kretingos rajono savivaldybė

Kretingos rajono savivaldybė yra Klaipėdos apskrityje į šiaurę nuo Klaipėdos rajono savivaldybės, savivaldybės teritorija – 989 km² (19 % apskrities ploto). Seniūnijos – Darbėnų, Imbarės, Kartenos, Kretingos miesto, Kūlupėnų, Salantų miesto, Žalgirio.

Šiaurės vakarine rajono riba teka Šventosios upė, o rytiniu rajono pakraščiu vingiuoja viena gražiausių Žemaitijos upių – Minija. Dėl savo palyginti švaraus vandens ir smėlėto bei žvirgždėto dugno didžioji šios upės dalis (30 km) yra saugoma kaip ichtiologinis draustinis – lašišinių žuvų populiacijai apsaugoti. Vaizdingai atrodo platus Minijos intako Salanto slėnis su įspūdingomis kilpomis suraizgyta upės vaga ir žmogaus ūkinės veiklos mažai paliestu kraštovaizdžiu. Čia įkurtas Salantų regioninis parkas, apimantis ir dalį Minijos pakraščio. Iš Vaineikių miškų išteka Akmena, kuri už Kretingos rajono ribų vadinama Dane. Didžiausi miškai – Vaineikių, Šventosios, Mikoliškių ir kt. Netoli Darbėnų telkšo vienintelis rajone Kašučių ežeras, o prie Lazdininkų kaimo didžiausias rajone vandens telkinys.

Žemės ūkio naudmenos užima 54% rajono ploto, miškai – 34,6%, keliai – 2,1%, užstatyta teritorija – 2,4%, vandenys – 2,4%, kita žemė – 4,4%. Savivaldybėje yra 2 miestai – Kretinga ir Salantai, ir 2 miesteliai – Darbėnai ir Kartena.

Palangos miesto savivaldybė

Palangos miesto savivaldybė yra Lietuvos šiaurės vakaruose, Klaipėdos apskrityje, prie Baltijos jūros, plotas – 79 km² (1,5% apskrities ploto).

Palanga vasaros sezono metu yra populiariausias kurortinis Lietuvos miestas, sutraukiantis šimtą tūkstantinius poilsiautojų srautus tiek iš kitų Lietuvos miestų, tiek iš užsienio, pasižymi gerai išvystyta su turizmo industrija susijusia infrastruktūra. Užstatyta teritorija sudaro 12,9%, miškai – 39,9%, keliai – 2,6%, vandenys – 1,8%, žemės ūkio naudmenos – 20,5%, kita žemė – 22,2% savivaldybės teritorijos. Palangos miesto savivaldybei priklauso Palangos miestas bei Šventosios ir Būtingės gyvenvietės, yra įsteigta 1 (Šventosios) seniūnija.

Skuodo rajono savivaldybė

Skuodo rajono savivaldybė yra Klaipėdos apskrities šiaurinėje dalyje, Latvijos pasienyje. Plotas – 911 km² (17,5% apskrities ploto), gyventojų skaičius – 23 783 (6,3% apskrities gyventojų).

Didžiausia savivaldybės dalis yra Žemaičių ir Vakarų Kuršo aukštumose. Per Skuodo rajoną teka Bartuva su intakais Apše ir Luoba, Šventoji, yra 6 ežerai (didžiausi – Kalčių, Laumių). Savivaldybėje yra Žemaitijos nacionalinio parko dalis, Salantų regioninio parko dalis, 9

draustiniai. Miškingumas nedidelis. Žemės ūkio naudmenos sudaro net 70,8% rajono teritorijos, miškai – 19,5%, keliai – 2,3%, užstatyta teritorija – 2,1%, vandenys – 2,4%, kita žemė – 2,9%.

Savivaldybėje yra vienas miestas – Skuodas, 4 miesteliai – Barstyčiai, Ylakiai, Lenkimai ir Mosėdis. Savivaldybės centras – Skuodo miestas, esantis vos 2 km į pietus nuo Latvijos sienos.

Skuodo rajono savivaldybėje įsteigtos 9 seniūnijos: Aleksandrijos, Barstyčių, Ylakių, Lenkimų, Mosėdžio, Notėnų, Skuodo, Skuodo miesto ir Šačių.

Mažeikių rajono savivaldybė

Mažeikių rajono savivaldybė yra Telšių apskrities šiaurinėje dalyje ir turi sieną su Latvija, plotas 1220 km² (28% apskrities ploto).

Kraštovaizdžiui būdingos lygumos su neaukštomis kalvomis, miškai, tankus upių bei kanalų tinklas. Didžiąją teritorijos dalį užima Ventos vidurupio žemuma, vakarinėje dalyje yra Vakarų Kuršo aukštumos pakraštys, pietuose – Rytų Žemaičių plynaukštės pakraštys. Per rajoną teka Venta su intakais Varduva, Šerkšne, Kviste, Ašva, Vaidminu ir kt. Tyvuliuoja Plinkšių, Meižių, Medžialenkės ir Sedos ežerai. Kraštovaizdį pajvairina ir gamtą praturtina tvenkiniai, kurių yra net 27 (didžiausieji – Renavo, Juodeikių, Šerkšnėnų ir Kulšėnų – suka elektros hidroturbinas). Yra net 133 įvairaus dydžio durpynai (Raudonosios, Plinkšių ir kt.), Didžlaukio pelkė-durpynas. Didžiausius miškų masyvus sudaro Sedos giria, Balėnų ir Mažeikių miškai. Žemės ūkio naudmenos sudaro 60,3 % savivaldybės teritorijos, miškai – 29,5%, keliai – 2,1%, užstatyta teritorija – 3%, vandenys – 2,6%, kita žemė – 2,4%.

Mažeikių savivaldybėje yra 3 miestai – Mažeikiai, Seda, Vieksniai, ir 5 miesteliai – Laižuva, Leckava, Pikeliai, Tirkšliai, Židikai.

Savivaldybės centras Mažeikiai yra įsikūręs Ventos žemumoje, rajono centrinėje dalyje. miestas yra svarbus Šiaurės Lietuvos pramonės ir kultūros centras. Puikūs automobilių keliai jungia su Latvija, Klaipėda, Šiauliais, Vilniumi.

Mažeikių rajono įvaizdis apskrityje ir Lietuvoje išimtinai susijęs su viena didžiausių Lietuvos ir Rytų Europos bendrovių AB „ORLEN Lietuva“, įsikūrusia Mažeikių pašonėje, Juodeikių kaime. Ši vienintelė Baltijos šalyse naftos perdirbimo įmonė svarbi visai Lietuvai ir kaimyninėms šalims tiek ekonomine, tiek strategine prasme. Rajono savivaldybė garsėja ne tik naftos perdirbimu, bet ir medienos apdirbimo, durpių gavybos, maisto pramonės, žemės ūkio produkcija.

Savivaldybėje įsteigtos 6 seniūnijos – Laižuvos, Mažeikių apylinkės, Mažeikių, Reivyčių, Sedos, Šerkšnėnų, Tirkšlių, Vieksnių, Židikų. Specialiuoju planu nagrinėjama teritorija apima 2 seniūnijas - Židikų ir Sedos.

2.3.3 Hidrografinės vietovės sąlygos

Hidrografinės sąlygos trumpai apibūdintos savivaldybių lygmeniu 2.3.2 skyriuje. Paviršinio vandens telkiniai, patenkantys į nagrinėjamą teritoriją yra pažymėti 1 grafiniame priede.

Į vertinamą teritoriją patenka 133 upės, 22 ežerai/tvenkiniai ir Baltijos jūros dalis:

- Klaipėdos miesto savivaldybėje – 2 upės ir 1 ežeras;
- Klaipėdos rajono savivaldybėje – 12 upių ir 1 tvenkinys;
- Kretingos rajono savivaldybėje – 54 upės ir 10 ežerų/tvenkinių;
- Palangos miesto savivaldybėje – 4 upės;
- Skuodo rajono savivaldybėje – 48 upės ir 7 tvenkiniai;
- Mažeikių rajono savivaldybėje – 13 upių ir 3 tvenkiniai.

SPL SPAV ataskaitoje paviršinio vandens telkiniai bus identifikuoti ir aprašyti lokaliu lygmeniu.

2.3.4 Dirvožemis

Paviršiaus nuogulos nulėmė Lietuvos dirvožemių įvairovę. Dirvožemiai susidarė ant mineralinių (daugiausia moreninių, limnoglacialinių, fluvio-glacialinių, aliuvinių, eolinių) ir biogeninės kilmės (pelkinių) dirvodarinių nuogulų. Mineralinių uolienu vyraujanti mechaninė sudėtis (dirvožemio dalelių dydis) – tai priemolis, priesmėlis, smėlis ir molis.

SPL sprendinių teritorijose paplitę pagrindinių grupių dirvožemiai – pradžiažemiai, kalkžemiai, rudžemiai, išplautžemiai, palvažemiai, balkšvažemiai, smėlžemiai, jaurazemiai, šlynžemiai, durpžemiai, salpžemiai ir trąšažemiai.

Derlingu dirvos sluoksniu yra padengta didžioji dalis planuojamos teritorijos. Išsamesnė informacija apie vyraujančius dirvožemius ir galimą poveikį jiems lokaliu lygmeniu bus pateikta SPL SPAV ataskaitoje.

2.3.5 Žemės gelmės

Geologinės – hidrogeologinės sąlygos

Vertinamos teritorijos geologinės – hidrogeologinės sąlygos apibūdinamos pagal Lietuvos geologijos tarnybos svetainėje (www.lgt.lt) pateikiamą informaciją bei Geologijos fonde sukauptą medžiagą.

Pagal Lietuvos geomorfologinį rajonavimą savivaldybių teritorijos, kuriose planuojami specialiojo plano sprendiniai, patenka į šias sritis: Baltijos jūros duburio (detaliau skirstomos į rajonus: Kuršių marių duburio, Baltijos jūros pakrantės) ir Žemaičių – Kuršo (Vakarų Žemaičių lygumos, Vakarų Žemaičių plynaukštės, Vakarų Kuršo aukštumos, Vidurio Žemaičių aukštumos ir Ventos vidurupio lygumos rajonai).

Vertinamos teritorijos viršutinę geologinio pjūvio dalį dažniausiai sudaro Kvartero sistemos viršutinio Pleistoceno skaidmos viršutinio Nemuno ledynmečio Baltijos stadijos dugninės morenos nuogulos (g III bl), suklostytos iš moreninio priemolio ir priesmėlio. Taip pat paplitę fluvio-glacialinių darinių (f III bl) bei limnoglacialinių nuosėdų (lg III bl) plotai, Fluvio-glacialiniai

dariniai sudaryti iš smėlingų – žvirgždingų nuosėdų o, limnoglacialines nuosėdas sudaro molis, smulkus smėlis ir aleuritas. Vietomis paplitę Holoceno skaidmos dariniai: pelkių nuogulos (b IV), sudarytos iš durpės, upių ir upelių slėniuose aliuvines nuogulos (a IV), sudarytos iš įvairaus rupumo smėlio bei žvyro, vėjo supustyti eoliniai dariniai (v IV), sudaryti iš smulkaus smėlio, limninės (l IV) nuosėdos, sudarytos iš aleuritingo smėlio, deliuvio (šlaitų nuogulos) (d IV), sudarytos iš įvairaus molingumo smėlio, priesmėlio ir technogeniniai dariniai (t IV).

Kvartero uolienų, dengiančių nagrinėjamą teritoriją, storis kinta nuo 20 iki 300 metrų.

Po Kvarteru slūgso prekvarteriniai dariniai – Kreidos periodo dolomitas, klintis, Juros periodo klintis, smiltainis ir kt. bei Triaso molis, smėlis ir kt.

Požeminis vanduo yra sudėtinė hidrosferos dalis. Jis yra žemiau aeracijos zonos - vandeniui neprisotintų nuogulų, slūgsančių tarp žemės paviršiaus ir požeminio vandens paviršiaus. Gruntinio vandens lygio paviršius slūgso labai įvairiame gylyje ir beveik pakartoja reljefo bruožus, tačiau jo srauto kryptį, polinkio intensyvumą ir hidrodinamiką dažniausiai lemia upės.

Hidrogeologiniu požiūriu vertinama teritorija patenka į viršutinės-apatinės Kreidos, Permo-viršutinio Devono (Nemuno), Vakarų žemaičių Kvartero ir Permo - viršutinio Devono (Ventos) požeminio vandens baseinus.

Gruntinis vandeningas horizontas slūgso pačiame Kvartero dangos viršuje, ant pirmo ištisinio vandeniui nelaidaus sluoksnio. Smėliu padengtuose ir užpelkėjusiuose plotuose jis dažniausiai asluojamas Baltijos moreniniu priemoliu, rečiau limnoglacialiniu moliu. Didžiojoje vertinamų teritorijų dalyje gruntinis vanduo slūgso maždaug 3-5 m, o rytinėje (Ventos ir Varduvos tarpupyje) ir vakarinėje, esančioje palei Baltijos jūrą – 1-3 m gylyje nuo žemės paviršiaus.

Visoje vertinamoje teritorijoje esantys didieji miestai centralizuotai aprūpinami požeminiu vandeniui, siurbiamu iš gilių, gerai nuo taršos apsaugotų Juros, Permo ir Devono periodų vandeningųjų sluoksnių. Kaimų ir mažų gyvenviečių gyventojai gėrimui naudoja negiliai slūgsantį ir iš kastinių šulinių semiamą gruntinį vandenį, kuris dažniausiai būna blogai apsaugotas nuo paviršinės taršos.

Į vertinamą teritoriją patenka įvairaus pajėgumo 101 požeminio vandens vandenvietė, 91 naudingųjų iškasenų telkinys bei 12 geologinių paminklų.

Inžinerinės geologinės sąlygos

Vertinamos teritorijos statybos ir statinių eksploatacijos inžinerinės geologinės sąlygos priklauso nuo holoceno technogeninių, deliuvinių, biogeninių aliuvinių, eolinių ir jūrinių nuogulų, holoceno - viršutinio pleistoceno eolinių sąnašų, viršutinio pleistoceno viršutinio Nemuno svitos Baltijos posvitės nuogulų komplekso, Grūdų posvitės glacigeninių vidurinio pleistoceno Medininkų ir Žemaitijos glacigeninių nuogulų bei Pamario svitos limninių nuosėdų paplitimo, sudėties ir fizinių bei mechaninių savybių.

Vertinamoje teritorijoje išskiriamos šios gruntų inžinerinės geologinės grupės ir pogrupės: klampūs biogeniniai gruntai: ypatingai spūdūs ir labai spūdūs; rupūs gruntai - labai silpni, silpni,

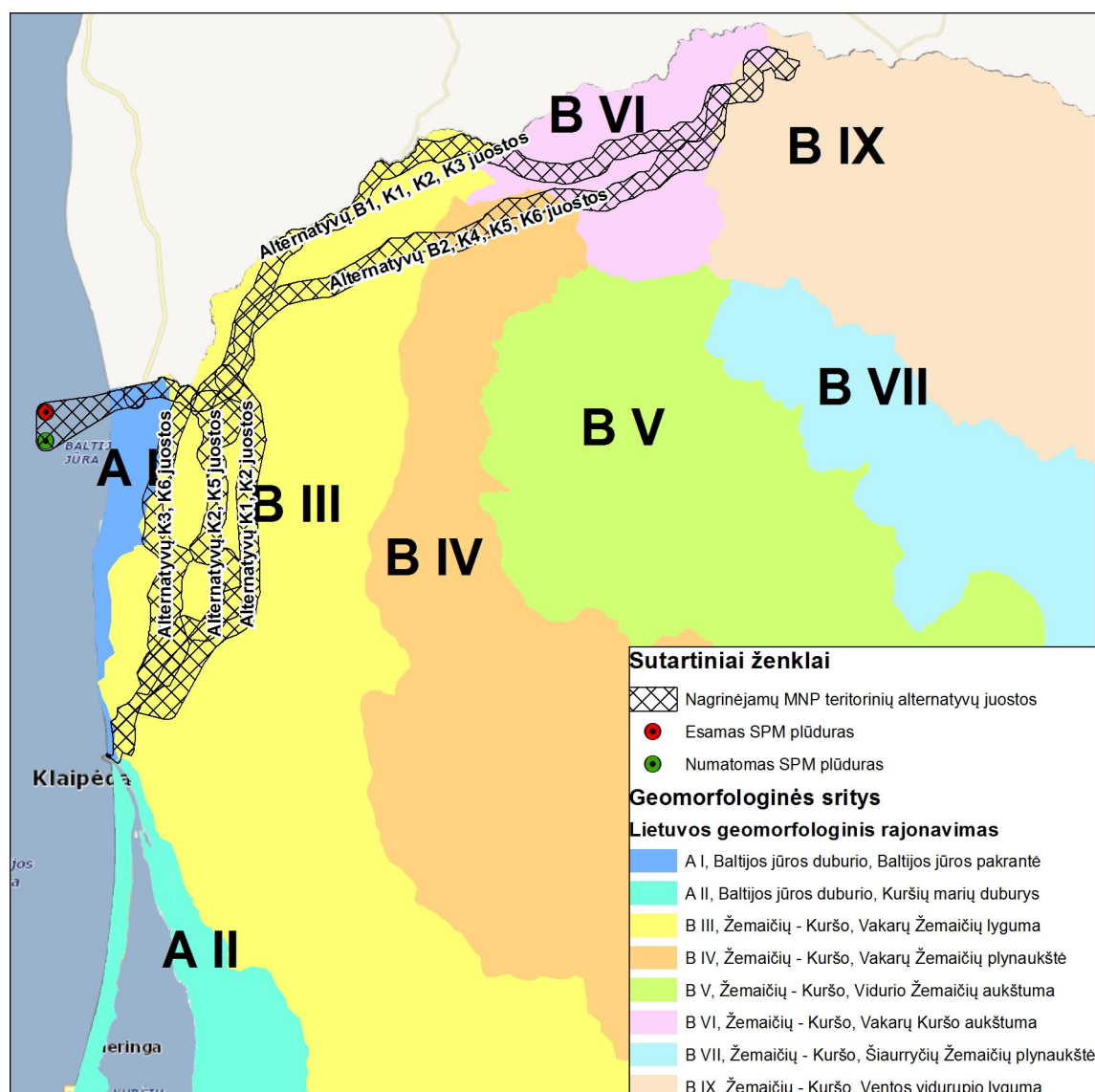
vidutinio stiprumo, stiprūs ir labai stiprūs; mišrūs ir smulkūs gruntai - silpni, vidutinio stiprumo, stiprūs ir labai stiprūs. Vertinamoje teritorijoje paplitę šie geologiniai procesai ir reiškiniai:

1. susiję su paviršinio vandens veikla - jūros abrazijs ir akumuliacija, upių šoninė erozija ir griovų erozija;
2. susiję su požeminio ir paviršinio vandens veikla - pelkėjimas;
3. susiję su požeminio vandens veikla - sufozija;
4. susiję su gravitacijos jėga - nuošliaužos;
5. susiję su vėjo veikla - išpustymas ir supustymas;
6. susiję su žmogaus inžinerine veikla - landšafto performavimas. Jie vietomis komplikuoja statybos ir statinių eksploatacijos inžinerines geologines sąlygas.

Didžiojoje vertinamos teritorijos dalyje planuojamų objektų įrengimui inžinerinės - geologinės sąlygos yra palankios. Glacigeniniai dariniai (pagrindinė morena, kraštinė morena (g III bl, g_t III bl) priskiriami rišliams labai stipriems gruntams, o jūrinių nuosėdų smulkus ir dulkingas smėlis bei rupus ir vidutinio rupumo smėlis (m IV) – biriems labai stipriems gruntams (Lietuvos inžinerinis geologinis žemėlapis, mastelis 1:500 000, LGT, 1997). Organogeninės pelkių durpių ir terigeninės aliuvinės nuogulos, užimančios nedidelę dalį vertinamos teritorijos, priskiriamos klampiems ypatingai spūdiems gruntams. Šios nuogulos nėra palankios inžineriniams statiniams įrengti.

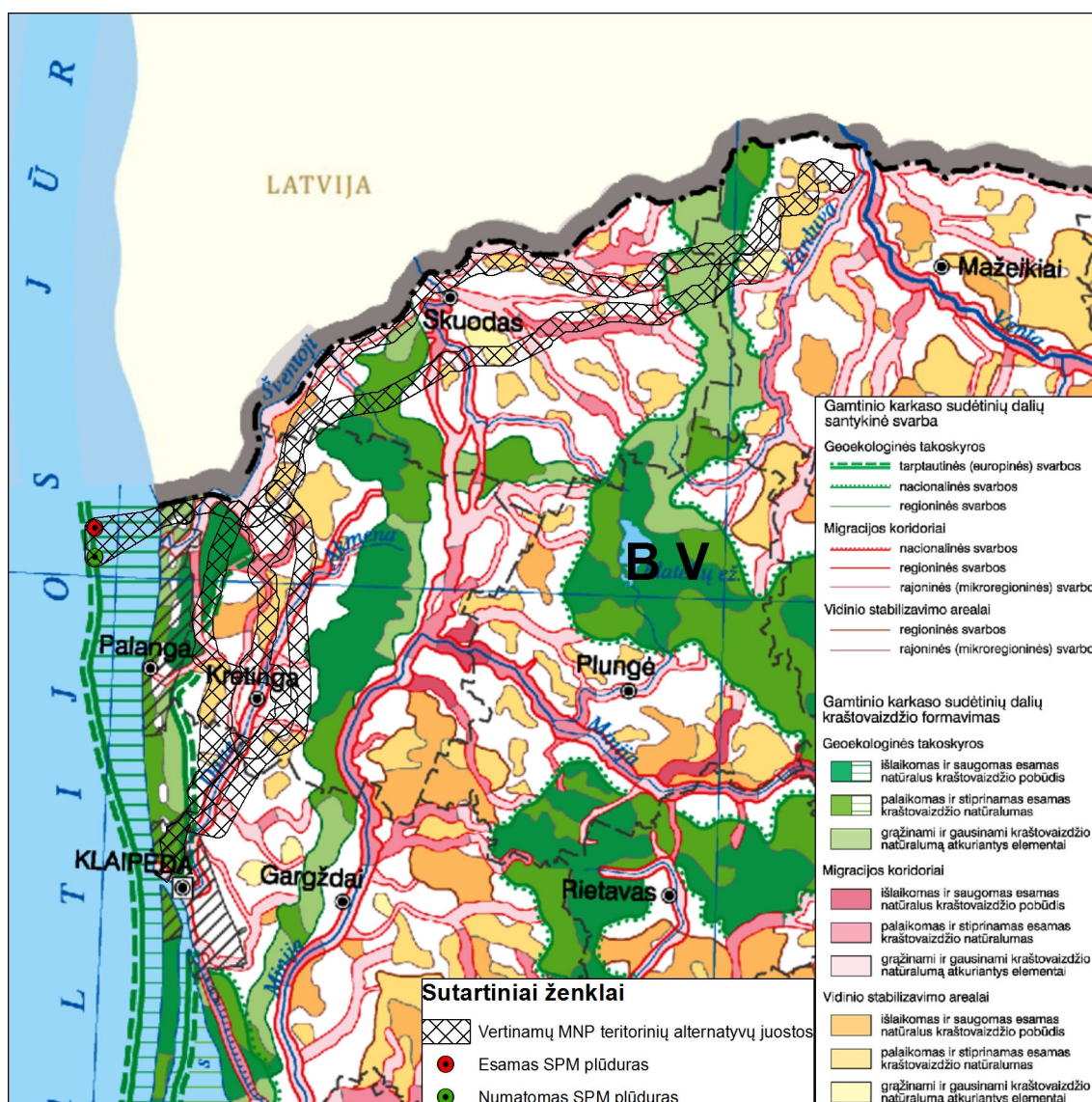
2.3.6 Kraštovaizdis

Pagal fizinį-geografinį Lietuvos Respublikos teritorijos rajonavimą vertinama teritorija priskiriama Žemaičių – Kuršo Ventos vidurpio lygumai, Žemaičių – Kuršo Vakarų Kuršo aukštumai, Žemaičių – Kuršo Vakarų Žemaičių plynaukštei, Žemaičių – Kuršo Vakarų Žemaičių lygumai, Baltijos jūros duburio Baltijos pakrantei, Baltijos jūros duburio Kuršių marių duburio sritims (žr. 2.3.1 pav.).

2.3.1 pav. SPL sprendinių teritorijos geomorfologinis rajonavimas

Vertinama teritorija patenka į sudėtinės gamtinio karkaso dalis, apimančias nacionalinės ir tarptautinės svarbos geologines takoskyras, regioninius ir rajoninius vidinio stabilizavimo arealus ir migracijos koridorius. Taip pat į gamtinio karkaso sudėtinę dalį kraštovaizdžio formavimo kryptis išlaikant ir saugant esamas natūralaus kraštovaizdžio pobūdį, palaikant ir stiprinant esamą kraštovaizdžio natūralumą bei grąžinant ir gausinant kraštovaizdžio natūralumą atkuriančius elementus (2.3.2 pav.).

2.3.2 pav. Lietuvos gamtinio karkaso žemėlapis ištrauka

Detaliau informacija apie nagrinėjamos teritorijos kraštovaizdį bus pateikta SPL SPAV ataskaitoje.

2.3.7 Saugomų teritorijų tinklas

Į nagrinėjamą teritoriją patenkančios saugomos gamtinės teritorijos pateiktos 2.3.2 lentelėje ir 1 grafiniame priede.

2.3.2 lentelė. Į nagrinėjamą teritoriją patenkančios saugomos gamtinės teritorijos

Eil. Nr.	Saugomos teritorijos pavadinimas	Trumpas saugomos gamtinės teritorijos aprašymas
Kretingos r. savivaldybės teritorija		
1.	Baltijos Šventosios upė 1000000000311	Buveinių apsaugai svarbi teritorija, įregistruota į kadastrą 2009-11-16. Teritorijos plotas – 27,13768191 ha. Saugomos teritorijos priskyrimo Natura 2000 tinklui tikslas - Upinė nėgė
Palangos m. savivaldybės teritorija		
2.	Būtingės geomorfologinis draustinis 210200000115	Įsteigtas 1992-09-24. Plotas – 34,47844544 ha. Draustinio steigimo tikslas - išsaugoti pajūrio kopų ruožą.
3.	Būtingės ąžuolas 310505010192	Savivaldybės saugomas gamtos paveldo objektas. Įregistruotas į kadastrą 2010-12-09.
Skuodo r. savivaldybės teritorija		
4.	Apšės biosferos poligonas 0900000000002	Įsteigtas 2005-01-12. Plotas – 324,9010655 ha. Steigimo tikslas - išsaugoti Apšės upės slėnio ekosistemą, ypač siekiant išlaikyti griežlės (<i>Crex crex</i>) populiaciją teritorijoje. Dalis teritorijos turi paukščių apsaugai svarbios teritorijos statusą.
5.	Apšės upės slėnis 1100000000002	Paukščių apsaugai svarbi teritorija. Statusas suteiktas 2005-04-24. Saugomos teritorijos priskyrimo Natura 2000 tinklui tikslas - griežlės (<i>Crex crex</i>) apsaugai.
6.	Margininkų botaninis-zoologinis draustinis 2107000000002	Įsteigtas 1992-09-24. Plotas - 1310.30490078 ha. Steigimo tikslas - išsaugoti Margininkų pušyno, Šventosios paupių augaliją bei savitą gyvūniją. Dalis teritorijos turi buveinių apsaugai svarbios teritorijos statusą.
7.	Bartuvos ichtiologinis draustinis 210604000001	Įsteigtas 1974-05-16. Plotas – 458,35551129 ha. Steigimo tikslas - išsaugoti upėtakių ir šlakių nerštavietes. Visa teritorija turi buveinių apsaugai svarbios teritorijos statusą.
8.	Apuolės kraštovaizdžio draustinis 2301000000001	Įsteigtas 1992-09-24. Plotas - 317.91952944 ha. Steigimo tikslas - išsaugoti raiškų Luobos upės slėnio kraštovaizdį su archeologijos paminklais. Dalis teritorijos turi buveinių apsaugai svarbios teritorijos statusą.
9.	Luobos upė 1000000000351	Buveinių apsaugai svarbi teritorija. Įregistruota į kadastrą 2009-11-16. Saugomos teritorijos priskyrimo Natura 2000 tinklui tikslas - paprastasis kūjagalvis; ūdra.
10.	Gurecko liepa 310505050039	Savivaldybės saugomas gamtos paveldo objektas. Įregistruotas į kadastrą 2010-06-21.
11.	Klauseikių kadagys 310505070006	Savivaldybės saugomas gamtos paveldo objektas. Įregistruotas į kadastrą 2010-06-21.
12.	Kuokščio ąžuolas 310505010185	Savivaldybės saugomas gamtos paveldo objektas. Įregistruotas į kadastrą 2010-06-21.
13.	Margininkų ąžuolas 310505010182	Savivaldybės saugomas gamtos paveldo objektas. Įregistruotas į kadastrą 2010-06-19.
14.	Žukausko ąžuolas 310505010183	Savivaldybės saugomas gamtos paveldo objektas. Įregistruotas į kadastrą 2010-06-21.
15.	Kapų pušis 310505020059	Savivaldybės saugomas gamtos paveldo objektas. Įregistruotas į kadastrą 2010-12-10.

2.3.8 Augmenija, gyvūnija ir kita biologinė įvairovė

Duomenys apie vertinamoje teritorijoje esančias augmenijos ir gyvūnijos buveines, saugomas vertybes bus apibūdintos SPL SPAV metu ir pateikti SPAV ataskaitoje.

2.3.9 Kultūros paveldo vertybės

Remiantis Kultūros paveldo departamento duomenimis į vertinamą teritoriją patenka 168 į kultūros vertybių registrą įrašytos kultūros paveldo vertybės:

- Klaipėdos miesto savivaldybėje – 2;
- Klaipėdos rajono savivaldybėje – 27;
- Kretingos rajono savivaldybėje – 103;
- Palangos miesto savivaldybėje – 0;
- Skuodo rajono savivaldybėje – 25;
- Mažeikių rajono savivaldybėje – 11.

Vertinamoje teritorijoje esantys ir aplink ją išsidėstę kultūros paveldo objektai yra pažymėti 1 grafiniame priede.

Kultūros paveldo objektų ir vietovių teritorijose bei jų apsaugos zonose taikomi paveldosaugos ir tvarkymo reikalavimai, nustatyti kultūros paveldo objektų apsaugos reglamentais, šių objektų apsaugos specialiaisiais planais ir kitais kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais. Vadovaujantis 2013-12-02 Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Telšių teritorinio padalinio išduotomis planavimo sąlygomis Nr.(12.12-Te)2Te-820 ir 2013-12-30 Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Klaipėdos teritorinio padalinio išduotomis planavimo sąlygomis Nr.(12.53-Kl)2Kl-2881 specialiojo plano sprendiniai nebus planuojami kultūros paveldo ir jų apsaugos zonų teritorijose.

2.3.10 Esama socialinė ir ekonominė aplinka planuojamų SPL sprendinių teritorijoje

Esama socialinė savivaldybių, kurių teritorijose galėtų būti įgyvendinami SPL sprendiniai, būklė 2011 - 2013 metų periodu yra pavaizduota 2.3.3 pav.

Kaip matyti iš pateiktų žemėlapių socialinių pašalpų gavėjų/1000 gyv. Daugiausia yra Skuodo r., o mažiausia yra Klaipėdos r. Atitinkamai ir savivaldybių bei valstybės biudžeto išlaidos yra didžiausios Skuodo r., tačiau mažiausios Kretingos r.

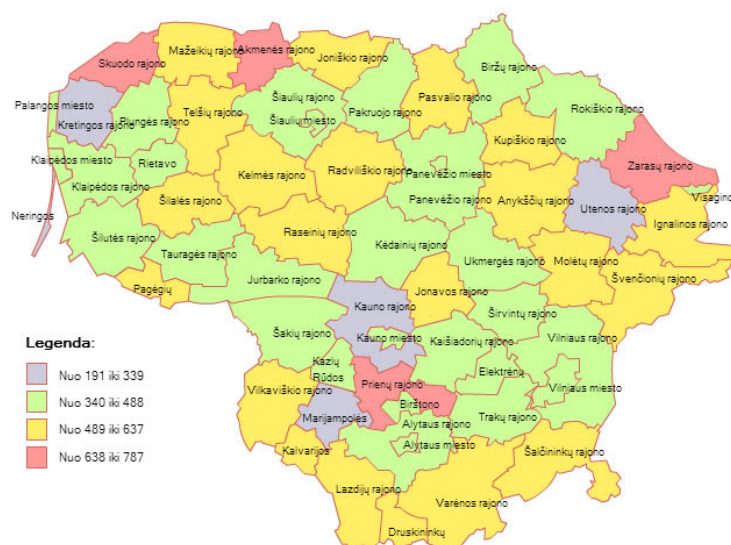
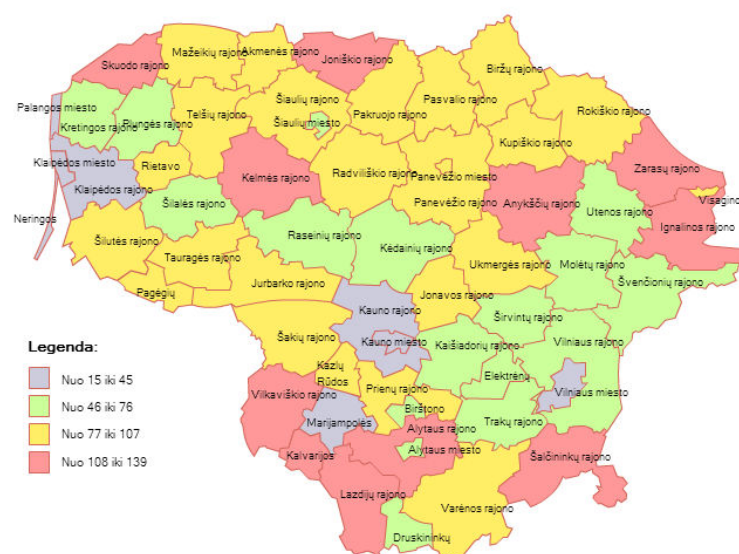
Didžiausias vidutinis darbo užmokestis yra Klaipėdos r., Klaipėdos m., Palangos ir Mažeikių r. rajonuose, o kitose rajonuose – mažesnis.

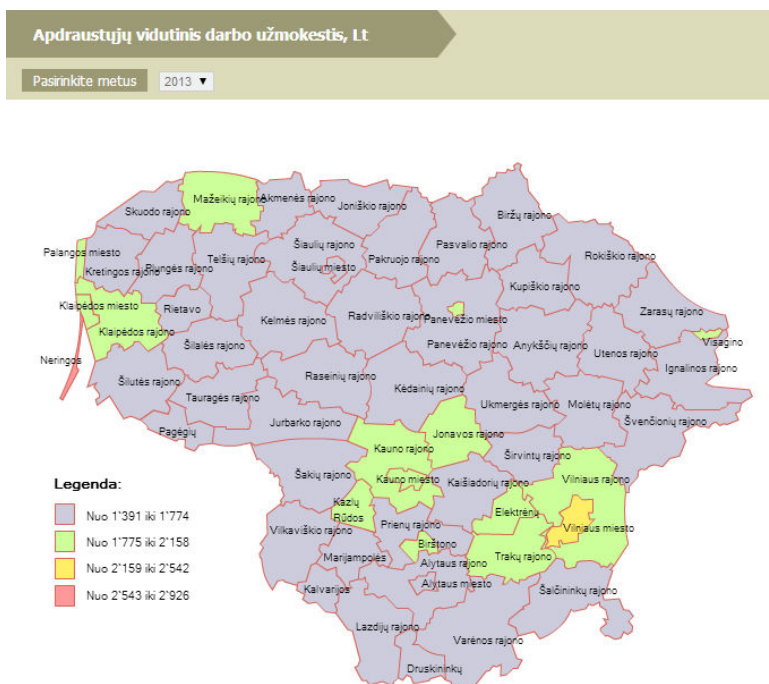
Tiesiant vamzdynus per privačias valdas, gyventojams būtų kompensuojama už žemės naudojimo apribojimus. Šios kompensacijos galėtų pagerinti žemės savininkų socialinę padėtį bent trumpalaikiu laikotarpiu.

Išskirtinių ypatumų savivaldybių socialinėje būklėje nėra, išskyrus kiek blogesnę Skuodo r. padėtį. Skuodo r. gyventojų papildomos pajamos teigiamai įtakotų socialinę būklę. Apskritai

projekto įgyvendinimas socialine prasme dėl investicijų, darbo vietų sukūrimo galėtų būti vertintinas teigiamai.

Išsamesnė planuojamos teritorijos esamos socialinės būklės apžvalga bus pateikta specialiojo plano SPAV ataskaitoje.

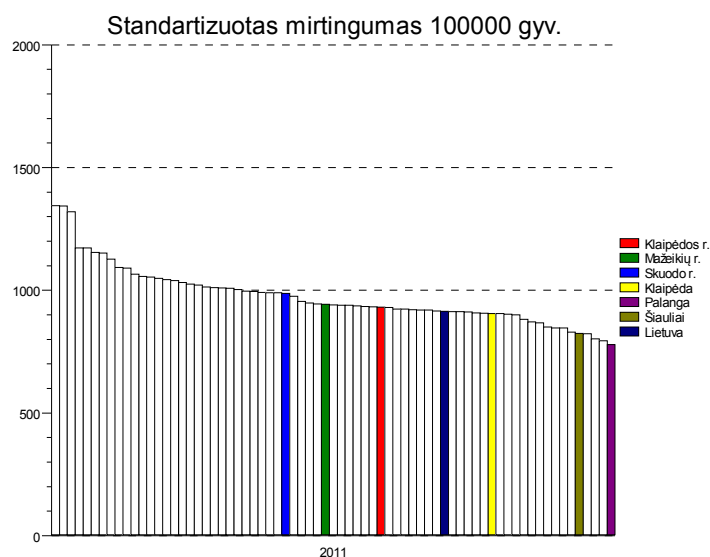

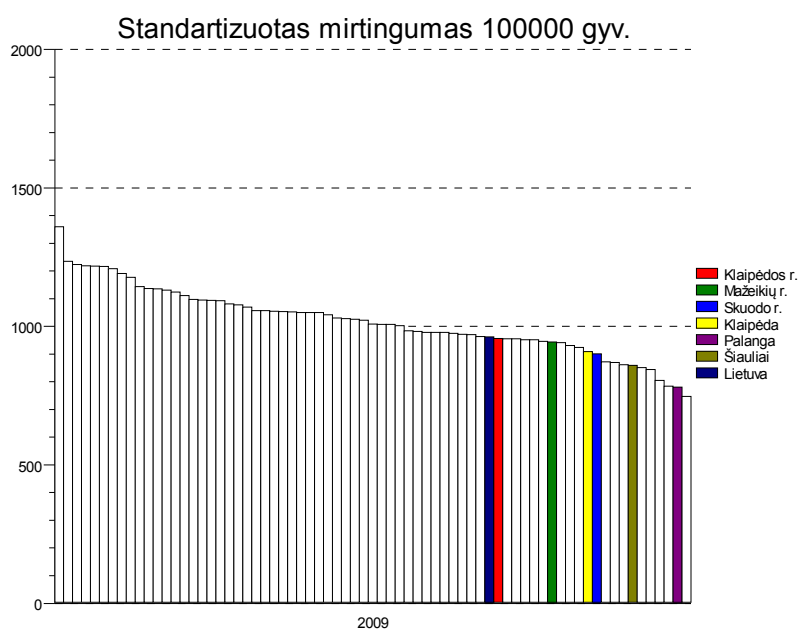
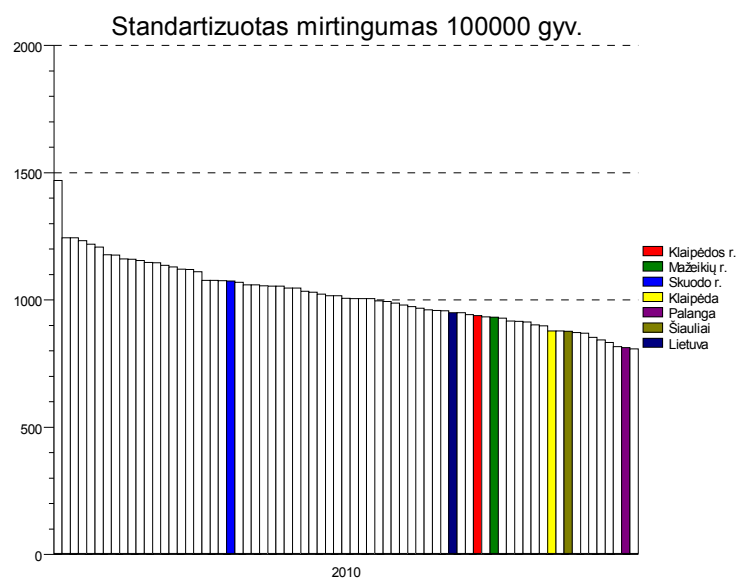

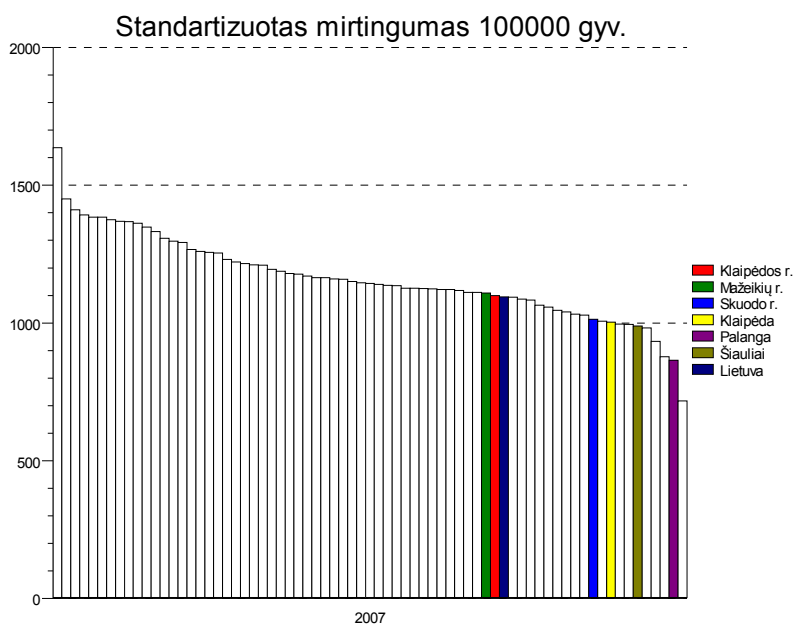
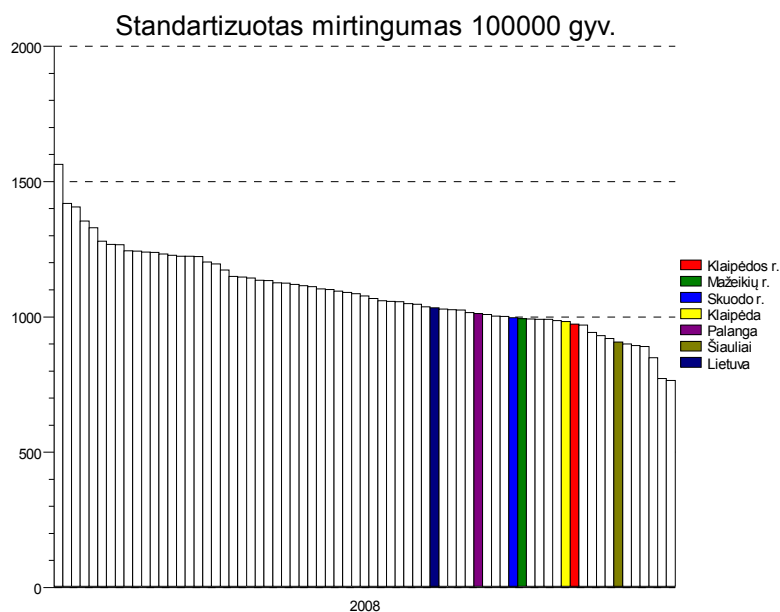
2.3.3 pav. Socialinių rodiklių žemėlapis

2.3.11 Esamos visuomenės sveikatos būklės apžvalga specialiojo plano sprendinių teritorijoje

Esama visuomenės sveikatos būklė pagal standartizuotą pagal amžių bendrąjį mirtingumą savivaldybėse, kurių teritorijose gali būti planuojami specialiojo plano sprendiniai, yra geresnė negu didesniojoje Lietuvos dalyje, šis rodiklis yra artimas Lietuvos vidurkiui. Rodiklis atskirais metais gana reikšmingai svyruoja mažose savivaldybėse ir yra pastovesnis didesnėse savivaldybėse, tokiose kaip Klaipėdos rajono savivaldybė, kaip pateikta 2.3.4 paveiksle toliau. Savivaldybėse pagal bendrą mirtingumo rodiklį specialiojo plano sprendinių įgyvendinimui kliūčių neturėtų būti.

2.3.4 pav. Penkių metų (2007-2011 m.) standartizuoto mirtingumo rodikliai

Išsamesnė planuojamos teritorijos esamos visuomenės sveikatos būklės apžvalga bus pateikta specialiojo plano SPL SPAV ataskaitoje.

3 INFORMACIJA APIE TAI, KOKIE APLINKOS KOMPONENTAI IR KOKIOS PASEKMĖS BUS NAGRINĖJAMOS ATLIEKANT VERTINIMĄ

3.1 SPL SPAV vertinimo nuostatos ir pasekmių aplinkai prognozavimo ir vertinimo metodai bei priemonės

Pagrindinės plano koncepcinių sprendinių SPAV metu taikomos nuostatos:

- plano sprendinių SPAV bus atliekamas vadovaujantis galiojančių Lietuvos Respublikos ir Europos sąjungos įstatymų ir normatyvinių aktų, rekomendacijų bei metodikų reikalavimais, atliekant reikiamas dokumentacijos rengimo, derinimo ir viešinimo procedūras. Rengiant SPL sprendinių SPAV bus atsižvelgta į specialiajam planui išduotų planavimo sąlygų reikalavimus;
- vertinimas atliekamas pasekmių gamtinei, socialinei ir ekonominei aplinkai atžvilgiu (atliekant daugiakriterinę analizę);
- vertinimas atliekamas sprendinių įgyvendinimo pasekmių ir jau įgyvendintus sprendinius etapams;
- plano sprendinių alternatyvos yra preliminaros, todėl, atsižvelgiant į vertinimo rezultatus, bei parenkant optimalų sprendinį, darbo eigoje galimos jų skirtingos modifikacijos bei kombinacijos, galutinį variantą nustatant sprendinių konkretizavimo etape;
- sprendinių įgyvendinimui taikomos priemonės būtinos užtikrinti sprendinių įgyvendinimo projektines-technines galimybes ir leidžiančios išvengti ar sumažinti sprendinių įgyvendinimo galimas neigiamas pasekmes aplinkai;
- kadangi plano sprendinių įgyvendinimas patenka ir į PAV įstatymo reglamentuojamą sferą, detalus planavimo ir SPAV metu įvertintų bei pasirinktų sprendinių labiausiai priimtinių alternatyvų ar jų scenarijų vertinimas ir detalizavimas gali būti atliekamas PAV proceso metu sekančiuose planavimo ar projektavimo etapuose;
- šiame SPAV etape detalūs teritorijų tyrimai neplanuojami. vertinimas atliekamas strateginiu lygmeniu jau esamos informacijos pagrindu. Detalūs tyrimai bus atliekami parinktoje vienoje optimalioje sprendinių įgyvendinimo juostoje PAV proceso metu identifikuojant vamzdyno trasą.

Būsimos specialiojo plano SPAV ataskaitos pavadinimas – **Mažeikių naftos perdirbimo gamyklos magistralinio naftotiekio ir produktotiekio bei susijusios infrastruktūros specialusis planas. Strateginis pasekmių aplinkai vertinimas. Ataskaita.**

Būsimos specialiojo plano SPAV ataskaitos preliminarus turinys, vertinimo metu nagrinėjamos temos bei galimo poveikio objektai/aplinkos komponentai nurodyti toliau.

IVADAS
Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo ataskaitos rengimo tikslas, paskirtis ir principinės nuostatos
SPECIALIOJO PLANO SPRENDINIŲ STRATEGINIS PASEKMIŲ APLINKAI VERTINIMAS
Bendrieji duomenys
Specialiojo plano turinys, pagrindiniai tikslai ir sąsaja su kitais planais ir programomis
Esama aplinkos būklė ir jos pokyčiai, jeigu planas nebus įgyvendintas
Teritorijų, kurios gali būti reikšmingai paveiktos, aplinkos charakteristikos
Su plano sprendinių įgyvendinimu susijusios aplinkos apsaugos problemos
Galimos reikšmingos (tiesioginės, netiesioginės, kaupiamosios, sąveikaujančios, trumpalaikės, vidutinės trukmės, ilgalaikės, nuolatinės, laikinos, teigiamos ir neigiamos) pasekmės aplinkai
Pasekmės aplinkos orui
Pasekmės paviršiniam vandeniui
Pasekmės dirvožemiui
Pasekmės žemės gelmėms (litosferos viršutinės dalies uolienoms, požeminiam vandeniui, naudingųjų iškasenų telkiniams)
Pasekmės bioįvairovei (gyvūnijai ir augalijai)
Pasekmės kraštovaizdžiui
Pasekmės saugomoms teritorijoms
Pasekmės kultūros paveldo vertybėms
Pasekmės visuomenei ir jos sveikatai
Pasekmės socialinei – ekonominei aplinkai
Priemonės plano sprendinių neigiamoms pasekmėms aplinkai išvengti, sumažinti ar kompensuoti
Plano sprendinių alternatyvų analizė
Plano SPAV metodai
SPAV metodai, tikėtini sunkumai, kilę atliekant vertinimą, galimi trūkumai
Priemonės, padėsiančios įgyvendinti plano sprendinius
Stebėsenos priemonių aprašymas, priemonės, leidžiančios išvengti neigiamų pasekmių ar jas švelninančios
PLANO SPAV ATASKAITOS SANTRAUKA
LITERATŪRA
TEKSTINIAI IR GRAFINIAI PRIEDAI
SPAV ATASKAITOS VERTINIMO SUBJEKTŲ IŠVADOS IR APTARIMO SU VISUOMENE DOKUMENTACIJA

1	Galimas poveikio objektas/ aplinkos komponentas	Aplinkos oras
1.1	Esama aplinkos oro būklė sprendinių įgyvendinimo teritorijoje	Tikėtina, kad didžiausiu esamu foniniu aplinkos oro užterštumu pasižymi planuojamo produktotiekio ir naftotiekio juostų alternatyvų pradžios ir pabaigos taškų zonos, t.y. naftos perdirbimo gamyklos, Būtingės terminalo bei KVJU teritorijų aplinka. Kitoje teritorijoje SPL sprendiniais planuojamos teritorijos daugiausiai eis per mažai apgyvendintas ir santykinai švarias kaimiškas vietas. Remiantis Aplinkos apsaugos agentūros internetinėje svetainėje pateiktais 2013 m. santykinai švarių Lietuvos kaimiškųjų vietovių foninio užterštumo duomenimis, foninis užterštumas Klaipėdos regiono aplinkos apsaugos departamento teritorijoje yra: • kietosiomis dalelėmis (KD_{10}) $11 \mu g/m^3$; • kietosiomis dalelėmis ($KD_{2,5}$) $8 \mu g/m^3$; • azoto dioksidu $4,4 \mu g/m^3$; • azoto oksidais (NO_x) $6,6 \mu g/m^3$; • sieros dioksidu $1,3 \mu g/m^3$. Šiaulių regiono aplinkos apsaugos departamento teritorijoje yra: • kietosiomis dalelėmis (KD_{10}) $11 \mu g/m^3$; • kietosiomis dalelėmis ($KD_{2,5}$) $8 \mu g/m^3$; • azoto dioksidu $4 \mu g/m^3$; • azoto oksidais (NO_x) $6 \mu g/m^3$; • sieros dioksidu $1 \mu g/m^3$.
1.2	Galimos sprendinių pasekmės jų įgyvendinimo metu	Tikėtinai trumpalaikės ir lokaliai aplinkos oro taršos pasekmės iš mobilių aplinkos oro taršos šaltinių (transporto priemonių ir kitų įrenginių) objekto statybos metu.
1.3	Galimos sprendinių pasekmės įgyvendinus sprendinius	Įgyvendinus SPL sprendinius objektų kompleksinio eksploatavimo metu galimos ilgalaikės teigiamos pasekmės aplinkos orui, nes taršesnis naftos ir jos produktų transportavimo būdas geležinkeliu būtų pakeistas į transportavimą vamzdiniais
1.4	Numatomos sprendinių pasekmių sumažinimo/lokalizavimo priemonės	Įvertinus galimas pasekmes ir, esant poreikiui, bus numatytos papildomos pasekmių išvengimo ir sumažinimo priemonės.
1.5	Numatomi vertinimo metodai ir priemonės	Esamų informacijos šaltinių ir atliktų tyrimų duomenų analizė, galimų taršos šaltinių identifikavimas, preliminarūs skaičiavimai, ir modeliavimas

2	Galimas poveikio objektas/ aplinkos komponentas	Paviršinis vanduo
2.1	Esama paviršinio vandens būklė sprendinių įgyvendinimo teritorijoje	Informacija apie esamus paviršinio vandens telkinius pateikta 2.3.3 skyriuje ir 1 grafiniame priede.
2.2	Galimos sprendinių pasekmės jų įgyvendinimo metu	Įgyvendinant plano sprendinius gali tekti vamzdyną tiesti per esamus paviršinio vandens telkinius (upes, tvenkinius, kanalus ir pan.), todėl tikėtinos tiesioginės trumpalaikės pasekmės infrastruktūros objektų statybos metu (drumstumo padidėjimas, cheminis teršimas). Vertinant teritorinę alternatyvą B nuo Būtingės terminalo planuojama įrengti vamzdyną (produktotiekį) jūros dugne bei naują produktų pakrovimo į laivus plūdūrą. Sprendinių įgyvendinimo metu SPL sprendiniai gali turėti tam tikras pasekmes Baltijos jūros vandeniui dėl kasimo, klojimo, įrengimo darbų (lokalus drumstumo padidėjimas, cheminis teršimas ir kt.).
2.3	Galimos sprendinių pasekmės įgyvendinus sprendinius	Įgyvendinus SPL sprendinius normalios eksploatacijos metu žymesnės neigiamos pasekmės paviršinio vandens telkiniams mažai tikėtinos. Sunkiai prognozuojamos neigiamos pasekmės galimos tik avarinių situacijų metu. Ypač tai aktualu teritorinės alternatyvos B atveju, pakraunant naftos produktus į tanklaivius jūroje.
2.4	Numatomos sprendinių pasekmių sumažinimo/lokalizavimo priemonės	Įvertinus galimas pasekmes bei jų mastą, SPAV ataskaitos apimtyje busi numatytos pasekmių išvengimo ir sumažinimo priemonės bei įvertintas aplinkos monitoringo poreikis.
2.5	Numatomi vertinimo metodai ir priemonės	Esamų informacijos šaltinių ir atliktų tyrimų duomenų analizė, skaičiavimai, GIS, AutoCAD

3	Galimas poveikio objektas/ aplinkos komponentas	Dirvožemis
3.1	Esama dirvožemio būklė sprendinių įgyvendinimo teritorijoje	Preliminari informacija apie esamą dirvožemio būklę SPL sprendinių įgyvendinimo zonoje pateikta 2.3.4 skyriuje. Išsami informacija bus surinkta vertinimo metu ir pateikta SPAV ataskaitoje.
3.2	Galimos sprendinių pasekmės jų įgyvendinimo metu	Objektų statybos metu didžiausias bus mechaninis poveikis dirvožemiui: • nukasimas, nustūmimas, • sumaišymas,

3	Galimas poveikio objektas/ aplinkos komponentas	Dirvožemis
		suspaudimas (sutankinimas). Prieš pradedant vamzdynų tiesimo (klojimo) darbus planuojamame statybos ruože dirvožemis (derlingas dirvos) sluoksnis bus nustumiamas arba nukasamas ir sandėliuojamas laikino saugojimo vietose.
3.3	Galimos sprendinių pasekmės įgyvendinus sprendinius	Įgyvendinus SPL sprendinius ir sutvarkius (rekultivavus teritorijas) teritorijas vamzdynų klojimo bei kitų įrenginių dislokacijos vietose pasekmės derlingam dirvos sluoksniui normalios objektų eksploatacijos metu mažai tikėtinos. Neigiamos pasekmės galimos tik avarinių situacijų metu.
3.4	Numatomos sprendinių pasekmių sumažinimo/lokalizavimo priemonės	Įvertinus galimas pasekmės bei jų mastą, SPAV ataskaitos apimtyje gali būti numatytos pasekmių išvengimo ir sumažinimo priemonės, pasiūlyta būtinų tyrimų seka ir apimtys, aplinkos monitoringo poreikis.
3.5	Numatomi vertinimo metodai ir priemonės	Esamų informacijos šaltinių ir atliktų tyrimų duomenų analizė, apskaičiavimai, GIS, AutoCAD.

4	Galimas poveikio objektas/ aplinkos komponentas	Žemės gelmės (litosferos uolienos, požeminis vanduo, naudingųjų išteklių telkiniai)
4.1	Esama žemės gelmių būklė sprendinių įgyvendinimo teritorijoje	Preliminari informacija apie esamą žemės gelmių būklę (geologines, hidrogeologines, inžinerines geologines sąlygas) SPL sprendinių įgyvendinimo zonoje pateikta 2.3.5 skyriuje. Išsami informacija bus surinkta vertinimo metu ir pateikta SPAV ataskaitoje.
4.2	Galimos sprendinių pasekmės jų įgyvendinimo metu	Įgyvendinant SPL sprendinius pažeidimui jautriausia yra viršutinė litosferos dalis, t.y. aeracijos zona bei pirmasis nuo žemės paviršiaus, esantis gruntinis vandeningas horizontas. Objektų statybos metu didžiausias būtų aeracijos zonos grunto mechaninis poveikis (iškasų gylis vamzdynų klojimo vietose gali siekti iki 1,5-2,5 m, talpyklų ar kitų įrenginių vietose – iki 3-4 m). Šiam poveikiui priskirtinas aeracijos zonos uolienų iškasimas, sumaišymas ir suspaudimas, t.y. natūralus gruntas bus pakeistas piltiniu (technogeniniu). Vietose kur gruntinis vanduo slūgso netoli žemės paviršiaus gali būti laikinas bei ilgalaikis (įrengus drenažo sistemą) hidrodinaminis poveikis gruntiniam vandeningam sluoksniui. Objekto statybos bei galimų avarinių situacijų metu egzistuoja aeracijos zonos bei gruntinio vandeningo horizonto cheminio teršimo galimybė.

4	Galimas poveikio objektas/ aplinkos komponentas	Žemės gelmės (litosferos uolienos, požeminis vanduo, naudingųjų išteklių telkiniai)
4.3	Galimos sprendinių pasekmės įgyvendinus sprendinius	Įgyvendinus SPL sprendinius ir sutvarkius (rekultivavus teritorijas) teritorijas vamzdynų klojimo bei kitų įrenginių dislokacijos vietose pasekmės žemės gelmėms normalios objektų eksploatacijos metu mažai tikėtinos. Neigiamos pasekmės galimos tik avarinių situacijų metu.
4.4	Numatomos sprendinių pasekmių sumažinimo/lokalizavimo priemonės	Įvertinus galimas pasekmės bei jų mastą, SPAV ataskaitos apimtyje gali būti numatytos pasekmių išvengimo ir sumažinimo priemonės, pasiūlyta būtinų tyrimų seka ir apimtys, aplinkos monitoringo poreikis.
4.5	Numatomi vertinimo metodai ir priemonės	Esamų informacijos šaltinių ir atliktų tyrimų duomenų analizė, apskaičiavimai, GIS, AutoCAD

5	Galimas poveikio objektas/ aplinkos komponentas	Kraštovaizdis
5.1	Esama kraštovaizdžio būklė sprendinių įgyvendinimo teritorijoje	Preliminari informacija apie esamą kraštovaizdį SPL sprendinių įgyvendinimo zonoje pateikta 2.3.6 skyriuje. Išsami informacija bus surinkta vertinimo metu ir pateikta SPAV ataskaitoje.
5.2	Galimos sprendinių pasekmės jų įgyvendinimo metu	Tikėtinos laikinos reikšmingos pasekmės vamzdynų (naftotiekio ir produktotiekio) tiesimo metu (didelės apimties žemės darbai, miško ruožų iškirtimas ir pan.). Statybų metu žemės dangos ar net reljefų formos gali būti atkuriamos, rekultivuojant buvusias statybos vietas ir atkuriant buvusius kraštovaizdžio bruožus. SPAV ataskaitoje bus įvertintos galimos pasekmės kraštovaizdžiui, jo morfologinei sąrangai, geoekologiniams ryšiams, saugomo kraštovaizdžio teritorijoms ir objektams, rekreaciniam potencialui ir vizualiniam atraktyvumui, teritorijų kultūriniam identitetui.
5.3	Galimos sprendinių pasekmės įgyvendinus sprendinius	Įgyvendinus SPL sprendinius ir sutvarkius (rekultivavus teritorijas) teritorijas vamzdynų klojimo bei kitų įrenginių dislokacijos vietose galimos neigiamos pasekmės kraštovaizdžiui būtų sumažintos maksimaliai (išskyrus iškirto miško ruožus). Talpyklų sprendiniai planuojami jau esamose industrinėse teritorijose (priklausomai nuo alternatyvos – Būtingės terminale arba KVJU teritorijoje), todėl reikšmingų neigiamų pasekmių nesitikima.
5.4	Numatomos sprendinių pasekmių sumažinimo/lokalizavimo priemonės	Įvertinus galimas pasekmės bei jų mastą, SPAV ataskaitos apimtyje gali būti numatytos pasekmių išvengimo ir

5	Galimas poveikio objektas/ aplinkos komponentas	Kraštovaizdis
	priemonės	sumažinimo priemonės parenkant optimalius sprendinius bei taikant kompensacines priemones.
5.5	Numatomi vertinimo metodai ir priemonės	Esamų informacijos šaltinių ir atliktų tyrimų duomenų analizė, GIS

6	Galimas poveikio objektas/ aplinkos komponentas	Saugomos gamtinės teritorijos
6.1	Esama saugomų teritorijų būklė sprendinių įgyvendinimo teritorijoje	Preliminari informacija apie esamą saugomų teritorijų SPL sprendinių įgyvendinimo zonoje ir artimiausioje aplinkoje pateikta 2.3.7 skyriuje ir 1 grafiniame priede. Išsamiau ši informacija bus patikslinta rengiant SPAV ataskaitą.
6.2	Galimos sprendinių pasekmės jų įgyvendinimo metu	Priklausomai nuo vertinamos teritorinės sprendinių alternatyvos atskiri juostų ruožai patenka ar kerta saugomas gamtines teritorijas. Plano sprendinių pasekmės saugomoms gamtinėms teritorijoms sietinos su galimu tiesioginiu poveikiu atliekant infrastruktūrinių objektų statybos darbus (pvz. vamzdyną tiesiant per upes, kurios priskirtos saugomoms teritorijoms). Įgyvendinant SPL sprendinius galimos įvairaus reikšmingumo pasekmės saugomose teritorijose esančioms vertybėms bei jų buveinėms. SPL SPAV metu bus ieškoma optimalių sprendinių galimoms neigiamoms pasekmėms išvengti ir sumažinti.
6.3	Galimos sprendinių pasekmės įgyvendinus sprendinius	Optimaliai įgyvendinus SPL sprendinius tikėtina, kad neigiamų pasekmių saugomoms teritorijoms, normalios eksploatacijos metu nebus ar jų pasekmės bus minimalios. Neigiamos pasekmės galimos tik avarinių situacijų metu.
6.4	Numatomos sprendinių pasekmių sumažinimo/lokalizavimo priemonės	Įvertinus galimas pasekmės bei jų mastą, SPAV ataskaitos apimtyje bus numatytos pasekmių išvengimo ir sumažinimo priemonės, pasiūlyta būtinų tyrimų seka ir apimtys, aplinkos monitoringo poreikis.
6.5	Numatomi vertinimo metodai ir priemonės	Esamų informacijos šaltinių analizė, GIS.

7	Galimas poveikio objektas/ aplinkos komponentas	Augmenija
7.1	Esama augmenijos būklė sprendinių įgyvendinimo teritorijoje	Išsamesnė informacija apie vertinamoje teritorijoje esančią augmeniją bus pateikta SPAV ataskaitoje. Šiame etape dėl didelės vertinamos teritorijos apimties bei turimos informacijos stygio pateikti detalesnę informaciją yra sudėtinga.
7.2	Galimos sprendinių pasekmės jų įgyvendinimo metu	Galimos SPL sprendinių įgyvendinimo pasekmės sausumos ir vandens augalijai sietinos su natūralios ir vertingos augalinės dangos pažeidimu bei saugomų augalų rūšių populiacijų sunaikinimu vykdant naftotiekio, produktotiekio tiesimo ir susijusios infrastruktūros statybos darbus (tiek sausumoje, tiek vandens augalijai jūroje priklausomai nuo vertinamos teritorinės alternatyvos).
7.3	Galimos sprendinių pasekmės įgyvendinus sprendinius	Įgyvendinus plano sprendinius, objektų veiklos metu, reikšmingos neigiamos pasekmės augalijai mažai tikėtinos. Neigiamos pasekmės galimos tik avarinių situacijų metu.
7.4	Numatomos sprendinių pasekmių sumažinimo/lokalizavimo priemonės	Įvertinus galimas pasekmės bei jų mastą, SPAV ataskaitos apimtyje gali būti numatytos pasekmių išvengimo ir sumažinimo priemonės
7.5	Numatomi vertinimo metodai ir priemonės	Esamų informacijos šaltinių analizė, GIS, preliminarai atskirų plotų inventORIZACIJA.

8	Galimas poveikio objektas/ aplinkos komponentas	Gyvūnija
8.1	Esama gyvūnijos būklė sprendinių įgyvendinimo teritorijoje	Išsamesnė informacija apie vertinamoje teritorijoje esančią gyvūniją bus pateikta SPAV ataskaitoje. Šiame etape dėl didelės vertinamos teritorijos apimties bei turimos informacijos stygio pateikti detalesnę informaciją yra sudėtinga.
8.2	Galimos sprendinių pasekmės jų įgyvendinimo metu	Plano sprendinių įgyvendinimo pasekmės gali būti sietinos su naftotiekio, produktotiekio tiesimo ir susijusios infrastruktūros statybos darbais, kurių metu atskiruose sprendinių įgyvendinimo ruožuose gali kilti grėsmė atskirų sausumos ir vandens gyvūnijos rūšių, t.t. ir saugotinių, sunaikinimui (tiesioginis sunaikinimas, gyvensenos, veisimosi, maitinimosi, poilsio, aplinkos sutrikdymas ir pan.).
8.3	Galimos sprendinių pasekmės įgyvendinus sprendinius	Įgyvendinus plano sprendinius, objektų veiklos metu, reikšmingos neigiamos pasekmės augalijai mažai tikėtinos. Neigiamos pasekmės galimos tik avarinių situacijų metu.

8	Galimas poveikio objektas/ aplinkos komponentas	Gyvūnija
8.4	Numatomos sprendinių pasekmių sumažinimo/lokalizavimo priemonės	SPAV ataskaitoje bus įvertintos plano pasekmės gyvūnijai, bei, esant poreikiui, pateiktos numatomos plano sprendinių pasekmės gyvūnijai mažinančios priemonės, pasiūlyta būtinų tyrimų seka ir apimtys, monitoringo poreikis.
8.5	Numatomi vertinimo metodai ir priemonės	Esamų informacijos šaltinių (ankstesnių tyrimų, vertinimų, vykdomo aplinkos monitoringo duomenų) analizė ir vertinimas, GIS, preliminarini atskirų plotų inventurizacija.

9	Galimas poveikio objektas/aplinkos komponentas	Kultūros paveldo vertybės
9.1	Esama kultūros paveldo būklė sprendinių įgyvendinimo teritorijoje	Preliminari informacija apie kultūros paveldo vertybes SPL sprendinių įgyvendinimo zonoje pateikta 2.3.9 skyriuje ir 1 grafiniame priede. Išsamiau ši informacija bus patikslinta atliekant vertinimą ir rengiant SPAV ataskaitą.
9.2	Galimos sprendinių pasekmės jų įgyvendinimo metu	Vadovaujantis 2013-12-02 Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Telšių teritorinio padalinio išduotomis planavimo sąlygomis Nr.(12.12-Te)2Te-820 ir 2013-12-30 Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Klaipėdos teritorinio padalinio išduotomis planavimo sąlygomis Nr.(12.53-KI)2KI-2881 specialiojo plano sprendiniai neturi būti planuojami kultūros paveldo ir jų apsaugos zonų teritorijose. Atsižvelgiant į tai SPL sprendiniai bus planuojami aplenkiant registruotas kultūros paveldo vertybių ir jų apsaugos zonų teritorijas. Galimos pasekmės dar nenustatytoms archeologinėms vertybėms šiame vertinimo etape nebus identifikuotos. Jos bus įvertintos sekančiuose vertinimo etapuose (PAV procedūrų metu) atlikus žvalgomouosius archeologinius tyrimus, jau parinkus vieną optimalią juostą konkrečių sprendinių įgyvendinimui.
9.3	Galimos sprendinių pasekmės įgyvendinus sprendinius	Įgyvendinus plano sprendinius, objektų veiklos metu, reikšmingos neigiamos pasekmės kultūros paveldo objektams mažai tikėtinos.
9.4	Numatomos sprendinių pasekmių sumažinimo/lokalizavimo priemonės	Įvertinus galimas pasekmės bei jų mastą, SPAV ataskaitos apimtyje gali būti numatytos pasekmių išvengimo ir sumažinimo priemonės.
9.5	Numatomi vertinimo metodai ir priemonės	Esamų informacijos šaltinių (ankstesnių tyrimų, vertinimų) analizė ir vertinimas, GIS.

10	Galimas poveikio objektas/ aplinkos komponentas	Socialinė ir ekonominė aplinka
10.1	Esama socialinė-ekonominė būklė sprendinių įgyvendinimo teritorijoje	Ataskaitoje savivaldybių lygmeniu bus pateikti socialinės ekonominės aplinkos duomenys, kurie gali būti svarbūs SPL sprendinių įgyvendinimui (naftotiekio ir produktotiekio bei kitos infrastruktūros įrengimui): • žemės ir kito nekilnojamojo turto kaina; • gyventojų pajamos; • socialinės išmokos; • materialinės investicijos; • darbas; • AB „Lietuvos geležinkeliai“ pajamos iš naftos ir naftos produktų gabenimo; • Būtingės terminalo ir Klaipėdos valstybinio jūrų uosto pajamos iš naftos ir naftos produktų krovos; • AB „ORLEN Lietuva“ žaliavų ir produktų transportavimo išlaidos ir jų poveikis įmonės konkurencingumui.
10.2	Galimos sprendinių pasekmės jų įgyvendinimo metu	Bus pateikta informacija apie SPL sprendinių įgyvendinimo pasekmes esamos socialinės-ekonominės būklės veiksniams, t.y. • žemės ir kito nekilnojamojo turto kainai; • gyventojų pajamoms; • socialinėms išmokoms; • materialinėms investicijoms; • darbui. Pasekmės bus įvertintos kokybiniu būdu, esant galimybei ir kiekybiniu būdu. Be to bus išnagrinėta naftotiekio ir produktotiekio statybos darbų pasekmės atskirčiai (kuomet minėti tinklai kirstų įprastinius gyventojų maršrutus), gyventojų rekreacijai (tinkamų rekreacijai vietovių gretimybės aspektu).
10.3	Galimos sprendinių pasekmės įgyvendinus sprendinius	SPAV ataskaitoje bus pateikta informacija apie SPL sprendinių įgyvendinimo pasekmes esamos socialinės-ekonominės būklės veiksniams, t.y.: • AB „Lietuvos geležinkeliai“ pajamoms iš naftos ir naftos produktų gabenimo; • Būtingės terminalo ir Klaipėdos valstybinio jūrų uosto pajamoms iš naftos ir naftos produktų krovos; • AB „ORLEN Lietuva“ žaliavų ir produktų

10	Galimas poveikio objektas/ aplinkos komponentas	Socialinė ir ekonominė aplinka
		transportavimo išlaidoms ir jų poveikiui įmonės konkurencingumui.
10.4	Numatomos sprendinių pasekmių sumažinimo/lokalizavimo priemonės	SPAV ataskaitoje bus svarstomos ir vertinamos planavimo alternatyvos, neigiamas pasekmes mažinančių priemonių pasirinkimo aspektai bei kompensacinės priemonės. Tuo atveju, jeigu bus nustatyti neigiami poveikiai socialinei ekonominei aplinkai bus pateikti siūlymai dėl neigiamų pasekmių mažinimo priemonių, tarp kurių vieni iš esminių gali būti kompensavimo mechanizmai.
10.5	Numatomi vertinimo metodai ir priemonės	Bus naudojami duomenų šaltiniai: • VĮ "Registru centras"; • Lietuvos statistikos departamentas; • AB „Lietuvos geležinkeliai“; • Klaipėdos valstybinis jūrų uostas; • susijusios publikacijos, vertinimai; • AB "ORLEN Lietuva". Numatoma atlikti informacijos šaltinių duomenų analizę. Planuojama vadovautis šiomis metodinėmis rekomendacijomis: • U.S. Department of Commerce National Oceanic and Atmospheric Administration National Marine Fisheries Service. The Interorganizational Committee on Guidelines and Principles for Social Impact Assessment, 1994. Guidelines and Principles For Social Impact Assessment • Centre for Good Governance, 2006. A Comprehensive Guide for Social Impact Assessment • Salim Momtaz, S. M. Zobaidul Kabir, 2013. Evaluating Environmental and Social Impact Assessment in Developing Countries • IAIA, 2003. Social Impact Assessment. International Principles.

10	Galimas poveikio objektas/ aplinkos komponentas	Gyventojų sveikata
10.1	Esama gyventojų sveikatos ir gyvenamosios aplinkos būklė sprendinių įgyvendinimo teritorijoje	SPAV ataskaitoje detalūs gyventojų sveikatos statistiniai duomenys nebus pateikiami, nes produktotiekis ir naftotiekis nėra susijęs su aplinkos tarša, išskyrus trumpalaikį poveikį statybos metu. Bus pateikti bendrojo mirtingumo ir sergamumo duomenys plano savivaldybių lygmeniu, identifikuojant labiausiai pažeidžiamas savivaldybes pagal visuomenės sveikatos rodiklius. Bus pateikta informacija apie gyvenvietes, patenkančias į vamzdynų trasą ir jų gretimybes. Ataskaitoje bus pateikta informacija apie produktotiekio ir naftotiekio tiesimo juostose esančias gyvenamąsias ir visuomenines teritorijas ir apie orientacinį gyventojų tankį jose. Bus pateikta informacija apie nustatytas pažeidžiamas gyvenamąsias teritorijas (didelio tankio vietoves).
10.2	Galimos sprendinių pasekmės jų įgyvendinimo metu	Numatoma pateikti informaciją apie galimų statybos ir eksploataavimo darbų galimas pasekmes triukšmo lygiui ir dulkių pasklidimui į gyvenamąsias teritorijas. Bus nustatyti rizikos veiksnių dydžiai kokybiniu, o kur įmanoma, kiekybiniu būdu ir pasekmės visuomenės sveikatai.
10.3	Galimos sprendinių pasekmės įgyvendinus sprendinius	Vertinant sprendinių pasekmes bus nustatyti plano rizikos veiksniai visuomenės sveikatai, akcentuojant avarijas ir sprogių bei degių medžiagų išsiliejimus. Bus nustatytos galimos šių rizikos veiksnių pasireiškimo pasekmės visuomenės sveikatai.
10.4	Numatomos sprendinių pasekmių sumažinimo/lokalizavimo priemonės	SPAV ataskaitoje bus svarstomos ir vertinamos planavimo alternatyvos, aplinkos monitoringo poreikis, neigiamas pasekmes mažinančių priemonių pasirinkimo aspektai bei kompensacinės priemonės.
10.5	Numatomi vertinimo metodai ir priemonės	Atliekant SPL sprendinių poveikio visuomenės sveikatai vertinimą bus vadovaujamasi Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. liepos 1 d. įsakymu Nr. V-491 patvirtintais Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metodiniais nurodymais. Statybos darbų triukšmo sklaida bus modeliuojama programine įranga CadnaA. Vertinant dulkių pasklidimą bus pateikiama literatūros šaltinių duomenys apie dulkių sklaidą. Vertinant avarines situacijas bus pateikti įvykusių avarių duomenys pagal literatūros šaltinius.

4 LITERATŪRA

1. 2004-08-18 LRV nutarimas Nr. 967 „Dėl planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.
2. 2004-08-27 LR aplinkos ministro įsakymas Nr. D1-455 „Dėl visuomenės dalyvavimo planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo procedūrose bei vertinimo subjektų ir Europos Sąjungos valstybių narių informavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.
3. 2005-06-21 Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo pakeitimo įstatymas Nr. X-258 (Žin., 2005, Nr.84-3105, su vėlesniais pakeitimais ir papildymais).
4. Teritorijų planavimo įstatymo pakeitimo įstatymas (Žin., 2013, Nr. 76-3824)).
5. Lietuvos Respublikos kraštovaizdžio erdvinės struktūros įvairovės ir jos tipų identifikavimo studija (http://www.am.lt/VI/rubric.php3?rubric_id=1144).
6. UAB „SWECO BKG LSPI“, Klaipėdos Universiteto Baltijos pajūrio aplinkos tyrimų ir planavimo institutas VŠĮ „Strateginių studijų centras“. 2007. AB „Mažeikių nafta“ produkcijos realizavimo ir transportavimo plėtros planas.

PRIEDAI

TEKSTINIAI PRIEDAI

1 TEKSTINIS PRIEDAS. VIEŠINIMO APIE SPL PRADŽIĄ IR SPAV DOKUMENTAI

GRAFINIAI PRIEDAI

1 GRAFINIS PRIEDAS. SPECIALIOJO PLANO KONCEPCINIAI BRĖŽINIAI